VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 131 — Vol. XLI vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, marrask. 10 p. — Tuesday, Nov. 10, 1959

Uraanityöläisten edessä synkänlainen joulunaika

Vuoden loppuun mennessä odotetaan 7,000 uraanityöläisen pakkolomauttamista; Yhdysvaltain hallitus ilmoittanut lopettavansa uraanin oston

8 henkilöä kuollut tankkilaivan palossa Houstonissa

Houston, Texas. — Gasoliinia kuljettavan tankkilaivan tulipalossa täällä sunnuntaina tiedetään kahdeksan ihmisen menettäneen henkensä.

Tulipalo syttyi laivalla sitä lastattaessa laivan polttoaineella. Viidessä räjähdyksessä laiva vaurioitui pahoin ja useat sen merimiehistä joutuivat veteen.

Nämä räjähdykset olivat vähällä saada rannalla olevat gasoliinisäiliöt tuleen, sillä säiliöt sijaitsivat vat vain 50 jalan päässä räjähdyksien runtelemasta laivasta.

Kuolleiden lisäksi 25 henkilön tiedetään loukkaantuneen — 18 heistä laivalla olleita merimiehiä ja loput palokuntalaisia.

Liekkien levitessä yhä uusiintuvasti pelättiin, että laivassa oleva 90,000 tynnyriä gasoliinia voi syttyä tuleen. Laiva oli sunnuntai-iltapäivällä Houstonin laivakanavalla matalikolla, jota ympäröivät useat teollisuuslaitokset.

Myöhään sunnuntai-iltapäivällä palokuntalaiset pääsivät sen kannelle käyttämään kemiallisia tulensammutusaineita sen kannella ja lastiruumissa.

Laiturilla olleet tapahtumaa seuranneet henkilöt sanoivat, että he eivät nähneet mitään tulta laivan etuosassa, mutta keskilaivalla riehui tuli vielä vaikkakaan ei niin voimakkaasti kuin puolen päivän aikana.

Tankkilaiva oli 12,000 tonnin Amoco Virginia, jonka omistaa American Oil-yhtiö. Tuli pääsi valloilleen kello 12.15 sunnuntaita vasten yöllä laivan täydentäessä polttoainelastiaan palatakseen Albanyyn.

Yhdysvaltain terästyöläiset pakoitettiin takaisin töihin

Maan korkein oikeus kannatti alemman oikeuden Taft-Hartley-lain nojalla antamaa estetuomiota

Washington. — Yhdysvaltain korkein oikeus hylkäsi viikonlopulla United Steelworkers-union anomuksen, että kiellettäisiin alemman oikeuden terästyöläisten pakoittamiseksi takaisin työhön annetun estetuomion täytäntöönpaneminen.

Tämä Taft—Hartley-lain nojalla annettu estetuomio tarkoittaa sitä, että Yhdysvaltain terästyöläisten on nyt pakollisesti mentävä takaisin työhön enintään 80 päivän ajaksi, jonka ajan kuluessa olisi lain mukaan yritettävä päästä sopimukseen riitaisuuden ratkaisusta.

Lakko, jossa keskeisimpänä erimielisyytenä on ollut yhtiöiden vaatimus saada suuremmat valtuudet laitoksiensa automatisoimiseksi ja työläisten pakkolomauttamiseksi, kesti 116 päivää, jonka ajan kuluttua Yhdysvaltain korkein oikeus antoi päätöksensä niin epätavallisena aikana kuin kello 9 aamulla lauantaina.

Korkeimman oikeuden tuomarit Felix Frankfurter ja John M. Harlan sanoivat päätöksen antamisen jälkeen, että asia oli niin kiireellinen jotta he eivät olleet kerinneet antamaan kirjallista lausuntoa siitä miksi he kannattivat estetuomion täytäntöönpanemista ja lakkolaisten takaisin työhön pakoittamista. Tuomari William O. Douglas yksin kannatti union anomusta estetuomion kieltämiseksi.

Terästyöläisten union presidentti David J. McDonald ilmoitti, että hänen unionsa jäsenet tulevat kunnioittamaan oikeuden määräystä mutta korosti jotta yleisön pitäisi olla selvillä siitä, että yhtiöt olivat syyllistyneet asian ratkaisun jarruttamiseen.

Kaikkialla maassa terästyöläiset virtaavat nyt takaisin tuotantolaitoksiin ja terästeollisuus herää hitaasti uudelleen henkiin. Mutta ei ole mahdotonta sekään, että terästyöläiset voisivat joutua uudelleen lakkoutumaan 80 päivän kuluttua.

Ja mahdollista on sekin, että mainitun 80 päivän kuluessa työt sujuvat tavallista hitaammin. Hallituksen taloustieteilijät ennustavat, että tuon 80 päivän kuluessa tuskin saadaan terästuotanto täyteen käyntiin. Mahdollisesti vasta silloin kun tuotanto on saavuttanut normaalisen tasonsa, alkavat ensimmäiset teräksen toimittamiset muille tuotantolaitoksille, jolloin työläiset voisivat lakkoutua uudelleen ellei olla päästy sopimukseen teräsyhtiöiden kanssa.

Joillakin tahoilla ennustetaan nyt, että presidentti Eisenhower voi vaatia kongressilta uutta lakia ja suurempia valtuuksia työläisten työhön pakoittamiseksi ennen 80 päivän kulumista.

Ja mahdollista on sekin, että sellaisella lainlaadinnalla ei täydellisesti ratkaistaisi koko asiaa, sillä terästyöläisten lakko on todellisuudessa vain osa yleisestä yhdysvaltalaisten työläisten taistelusta automatisointia vastaan. Työläiset kautta maan ovat ryhtyneet vaatimaan jonkinlaista turvaa heitä uhkaavaa työttömyyttä vastaan tuotantolaitoksien omistajien ryhtyessä käyttämään yhä suuremmassa määrässä koneita ihmistyövoiman asemesta. He vaativat jonkinlaista lainlaadintaa tulevaisuutensa turvaamiseksi ja he väittävät, että kysymys on kansallista suuruusluokkaa.

Tämä vuorostaan antaa joidenkin ihmisten mielestä tuotantolaitoksien omistajille aiheen vähentää tavaravarastojaan, joka sellaisenaan johtaisi eittämättömästi syvällisempään lamakauteen.

Kirjeenvaihtajat täällä tietävät kertoa, että sellainen lamakausi olisi ehdottomasti haitallinen republikaaneille ensi vuonna pidettävissä kongressin vaaleissa ja niin odotetaan jotta he painostavat presidenttiä tekemään jotain asiassa työläisten vaatimuksien johdosta.

Korkeimman oikeun päätös työläisten takaisin työhön pakoittamisesta Taft-Hartley-lain nojalla joutui union kykenevien lainopillisten neuvonantajien hyökkäyksen kohteeksi. Union lakimiehet väittivät, että laki oli perustuslainvastainen siitä syystä, että sen mukaisesti pyydetään oikeutta ylittämään valtuutensa, joka on puhtaasti vain lain kirjaimen noudattaminen. Mainitun lain mukaan sitä pyydetään toimimaan toimeenpanevana asioitsijana ja koska lakkoutuminen ei ole laiton toimenpide, niin oikeudella ei ole valtuuksia asiassa.

Kuitenkin korkeimman oikeuden enemmistön päätöksen mukaisesti julistettiin, että terästyöläisten lakko vaaransi Yhdysvaltain turvallisuutta ja terveyttä ja niinollen terästyöläisten oli mentävä takaisin työhön alemman oikeuden antaman päätöksen mukaisesti.

* * *

Kyyhkysiä enemmän kuin aseita Moskovan juhlassa

Moskova. — Valkoisia kyyhkysiä — rauhan symboleja — oli viime lauantaina näkyvissä suunnattomasti enemmän kuin sotilaskoneita Moskovan Punaisella Torilla neuvostoliittolaisten juhliessa maansa vallankumouksen 42-vuotispäivää.

Yleisempänä teemana juhlassa oli rauha ja ystävyys. Mutta siitä huolimatta Neuvostoliiton puolustusministeri Rodion Malinovsky sanoi puheessaan, että Neuvostoliiton asevoimat tulevat olemaan edelleenkin taisteluvalmiina kunnes hyökkäyksien vaara on poistettu.

Paraatin sotilaallinen osa oli lyhin näiden juhlien historiassa. Näytteillä oli vain yksi uusi ase neljällä pyörällä varustettu ohjuksien lähettämislaite.

Pääministeri Nikita S. Hrushtshev ja muut neuvostoliittolaiset johtajat seurasivat paraatia Leninin mausoleumin päältä.

Ottawa. — Lauantaina määrättiin Canadan hallituksen toimesta, että Canadan uraaniteollisuuden on toimittava puolella kapasiteetillaan. Teollisuus on järjestyksessä kolmas ulkomaanvaluutta tuottavista Canadan teollisuuksista. Sen tuotanto on ollut noin $300,000,000 vuosittain.

Siitä johtuu, että yli 7,000 Canadan uraanikaivoksien 14,000 työläisestä joutuu pakkolomautetuksi ennen vuoden loppua. Tämä ennustaa synkkää joulua sellaisille paikkakunnille kuin Bankroft ja Elliot Lake Ontariossa sekä Uranium City Saskatchewanissa.

Hallituksen määräys tuli sen jälkeen kun se ei kyennyt saamaan Yhdysvaltain ja Britannian hallituksilta lupausta, että ne jatkaisivat uraanin ostamista Canadasta jälkeen v. 1962 ja 1963.

Tilanteen ollessa näin odotetaan, että hallitus hyväksyy jotta tuotannossa olevat 15 yhtiötä voivat ostaa toisiltaan vielä voimassaolevia uraaniostosopimuksia.

Tämä merkitsee sitä, että uskottavasti suuremmat yhtiöt ostavat pienempien yhtiöiden ostosopimuksia ja niiden perusteella sitten jatkavat tuotantoaan vv. 1962 ja 1963 jälkeen, johon mennessä nyt Yhdysvaltain ja Britannian hallituksien kanssa allekirjoitetut sopimukset päättyvät.

Ottawassa pidetään erikoisestikin liberaalipuolueen piireissä, toimenpidettä "järjestettynä hätätilanteena", joka aikaansaa hetikohtaisesti uraaniteollisuuden puolittaisen kuoleman sen sijaan, että se kärsisi täydellisen kuoleman v. 1962, joka hyvin mahdollisesti voisi olla vaalivuosi.

Mikäli teollisuus on kysymyksessä, niin se merkitsee sitä, että kolmen vuoden tuotanto venytetään seitsemän vuotta kestäväksi.

Vientitilastot viime vuodelta ja tämän vuoden ensimmäisen 9 kuukauden ajalta osoittavat erikoisestikin Yhdysvaltoihin viennin tärkeyden Canadan uraaniteollisuudelle.

V. 1958 Yhdysvallat osti $262,-674,640 arvosta Canadan uraania. Kaikkiin maihin yhteisesti vietiin Canadasta silloin $276,505,957 arvosta tätä metallia. Britanniaan lähetettiin $13,502,809 arvosta, Länsi-Saksaan $314,056 ja Japaniin $14,443 arvosta.

Tämän vuoden ensimmäisen 9 kuukauden kuluessa vietiin ulkomaille kaikkiaan $230,622,976 arvosta, josta $206,247,216 Yhdysvaltoihin.

Torontossa Rio Tinto Mining-yhtiön presidentti Robert H. Winters sanoi että uraaniteollisuuden omistajat olivat odottaneet jonkinlaista parempaa ratkaisua kuin tuotannon venyttäminen muutamia vuosia pitempään kestäväksi.

Hallituksen suunnitelman mukaan osa siitä uraanista, joka olisi määrä toimittaa perille Yhdysvaltoihin vuoden 1962 ja Britanniaan v. 1963 puoleen vuoteen mennessä voidaan toimittaa perille vasta v. 1966 loppuun mennessä.

Valtion omistama Eldorado-yhtiö, joka huolehtii canadalaisten uraaniyhtiöiden tuottaman uraanin kauppaamisesta, on ilmoittanut, että se tulee antamaan canadalaisille uraanin tuottajille $2.50 paunasta etukäteismaksuna siitä uraanista mikä niiden olisi pitänyt toimittaa perille ennen vv. 1962—63 puoliväliä nykyisten sopimuksien puitteissa. Uraanin hinta on nykyään noin $10 paunalta.

Britannia on luvannut lisäksi $1.50 paunasta aina 16 miljoonaan paunaan asti sen nykyisen sopimuksen mukaisesti ostamastaan

(Jatkuu 4:llä sivulla)

Vanhemmat kannattivat sukupuoliopetusta koulussa

Toronto. — Eräässä Ontario korkeakoulussa on opetettu sukupuolioppia viime kahdeksan vuoden ajan, vaikka opetusministeri Dunlop hylkäsi viime vuonna ehdotuksen, että sukupuoliopin opettaminen sallittaisiin maakunnan kouluissa.

Cobdenin korkeakoulun opettaja 32-vuotias Donald Whillans sanoi viikonlopulla, että hän on opettanut sukupuolioppia kahdennentoista luokan pojille osana terveysoppikurssista. Cobden sijaitsee 30 mailia luoteiseen Renfrewsta.

"Ja kaikki heidän vanhempansa pitävät siitä", sanoi hän. Sinä kahdeksan vuoden aikana, jolloin kurssi on ollut olemassa, ei ole esitetty yhtään valitusta, lisäsi hän.

Hänen 15 oppitunnin kurssillaan annetaan oppia niin nais- kuin miespuolistenkin ihmisten aikuiseksi tulemisesta, hedelmöitymisestä, raskaudesta, synnytyksestä ja elämäntoverin valitsemisesta, sanoi mr. Whillans. "Kurssilla kosketellaan myös syntyväisyyskontrolli".

Hän ehdotti, että sellainen kurssi otettaisiin osaksi Ontarion kouluohjelmasta puhuessaan Ontario kouluohjelman kehittämistä käsittelevässä keskustelussa täällä.

Opetusministeri Dunlop ei ollut saatavissa joten hänen suhtautumistaan asiassa ei vielä tällä hetkellä tiedetä. Huhtikuussa 1958 hän kuitenkin sanoi Pariisissa, Ontariossa, että sukupuoliopin antaminen nuorille ihmisille on vanhempien velvollisuus eikä koulujen. Hän silloin hylkäsi ehdotuksen, että kouluissa opetettaisiin sukupuolien toisiinsä suhtautumista.

Mr. Whillans sanoi kuulijoilleen, että sukupuoliopetus on kuin lukeminen ja tiede — sitä on opetettava nuorisollemme silloin kun nuorisomme on valmis siihen.

"Nuoremme kuulevat siitä kuitenkin — tällä tavalla se ei tapahdu kadulla tai biljardihuoneissa."

Valtion toimenhaltijat eivät pitäneet konservatiivista

Toronto. — Erään torontolaisen konservatiivisen parlamenttijäsenen ääni hukkui sunnuntaina 2,000 Toronton alueen valtion toimenhaltijan paheksumishuutoihin kun hän ilmoitti, että hän oli finanssiministeri Flemingin kanssa samaa mieltä siitä, että valtion toimenhaltijain palkat ovat nyt jo kyllin korkealla tasolla.

Fred Stinson (PC, York Centre) sanoi kokoukseen saapuneille, että hän oli tutkinut valtion toimenhaltijain palkkoja ja havainnut, että ne vastaavat vastaavissa teollisuustoimissa olevien työläisten palkkoja.

Lausuntoa seuranneiden paheksumishuutojen raikuessa puheenjohtaja L. D. Cranstoun yritti tuloksetta pyytää kokoukseen osallistuneilta puhujalle mahdollisuutta jatkaa puhettaan.

Vasta sen jälkeen kun eräs toimenhaltija oli noussut istuimeltaan ja mennyt puhujalavan edustalle väkijoukko vaikeni siinä määrin, että Stinson sai jatkaa puhettaan. Sittenkin vielä kuului sieltä täältä ivahuutoja ja kysymyksiä.

Stinsonin väite oli se, että jos valtion toimenhaltijoille myönnettäisiin heidän vaatimansa palkankorotukset, niin henkilökohtaisia tuloveroja olisi korotettava 15 prosentilla.

Muiden kokouksessa puhuneiden joukossa oli valtion toimenhaltijain yhdistyksen sihteeri-rahastonhoitaja Trevor Gough, joka sanoi, että oli olemassa paljon sanottavaa mr. Stinsonin rohkeuden puolesta hänen esiintyessään puhujalavalla ilmeisestikin vihamielisen joukon edessä, mutta oli myös valitettavaa, että hän ilmeisestikin oli hyvin huonolla tietomäärällä varustettu tässä asiassa.

Mr. Gough sanoi, ettei tarvita paljoakaan tutkimista kun voidaan havaita, että valtion toimenhaltijain palkat perustuvat yksityisen teollisuuden v. 1956 maksamiin palkkoihin.

Hän sanoi valtion toimenhaltijain velvollisuutena olevan sen, että heidän on saatettava heidän palkkojensa korottaminen kansan huomioon aina siihen määrään asti, että hallitus havaitsee tehneensä virheen. Hän sanoi, että hallituksen taholta oli luvattu, että aina tullaan pitämään ovi auki neuvotteluille. "Menimme siitä ovesta sisään lokakuun 13 päivänä ja havaitsimme, että sisällä ei ollut mitään" sanoi hän.

* * *

Canadan autotyöläisten pakkolomautukset jatkuvat teräslakon lopusta huolimatta

Toronto. — Täällä odotetaan, että pakkolomauttamiset Canadan autoteollisuudessa jatkuvat edelleenkin vaikka Yhdysvaltain terästyöläiset ovatkin pakoitettuja palaamaan töihinsä Taft-Hartley-lain nojalla annetun estetuomion mukaisesti.

Oshawassa, jossa teräksen puutteen takia on kärsitty mahdollisesti eniten työttömyydestä, General Motors yhtiön eräs puhemies sanoi sunnuntaina, että yhtiön tehtaalta hyvin mahdollisesti pakkolomautetaan lisää työläisiä ennenkuin ne 6,000, jotka pakkolomautettiin aikaisemmin, palaavat töihinsä.

"Olemme käyttäneet miltei kaiken mitä meillä oli", sanoi hän.

Windsorissa on pakkolomautettu 250 tuotantotyöläistä Chryslerin trokitehtaalta osien puutteen takia. Perjantaina Chryslerin virkailijat sanoivat, että he piakkoin keskustelevat henkilöauto- ja trokituotannon keskeyttämisestä, jossa tuotannossa yhtiöllä on siellä 4,000 työläistä.

Sunnuntaina Chrysler-yhtiön varapresidentti sanoi, että asiasta keskustellaan vieläkin vaikka Yhdysvaltain terästyöläiset ovat pakoitetut ryhtymään jälleen töihin, mutta asiaa harkitaan uusien kehityksien valossa.

Kuitenkin näyttää mahdolliselta, että tuotanto tulee keskeytymään, sillä yhtiö ilmoitti jo aikaisemmin, että sillä on käsillä vain sen verran terästä, että se voi jatkaa tuotantoaan vain marraskuun puoliväliin.

Niin General Motorsin kuin Chryslerinkin virkailijat arvioivat, että kuluu vähintäin kuusi viikkoa ennenkuin Yhdysvaltain terästehtaat voivat tuottaa riittävässä määrässä kylmävalssattua terästä autotuotannon tarpeiden tyydyttämiseksi.

Osien puute on vaikuttanut Chryslerin henkilöautotuotantoon ja aika-ajoittain on pakkolomautettu jopa 2,000 työläistä.

Yhdysvalloissa autoteollisuuden edustajat ilmoittavat, että autoyhtiöt eivät suunnittele mitään hetikohtaista 250,000 työttömän autotyöläisen töihin palauttamista.

General Motors-yhtiön työläiset Yhdysvalloissa ovat kärsineet eniten pakkolomauttamisista, sillä 200,000 sen 320,000 tuntipalkkalaisesta on tällä hetkellä vailla työtä.

Chrysler-yhtiö on ilmoittanut, että se suunnittelee normaalisen tuotannon aloittamista tämän kuun toisella puoliskolla, mutta on mahdollista, että yhtiön teräsvarastot loppuvat ennenkuin terästehtaitten tuotanto on sen käytettävissä.

Ford-yhtiö, joka itse tuottaa noin 50 prosenttia käyttämästään teräksestä, on pakkolomauttanut 50 000 työläisistään. Eräs yhtiön puhemies sanoi viikonlopulla, että tulevat tuotantosuunnitelmat riippuvat teräksen tarjonnasta.

Lamaa ennustettu BCn puutavaratuotannossa

Vancouver. — British Columbian metsäteollisuuden omistajat odottavat, että tuleva talvi tulee olemaan taloudellisesti vaikea maakunnan metsäteollisuudelle, joka juuri vasta äskettäin pääsi uudelleen alkuun 69 päivää kestäneen metsätyöläisten lakon jälkeen.

Teollisuuden omistajien puhemiehet tietävät kertoa täällä, että puutavarain hinnoissa voidaan odottaa laskua, heikkoa kysyntää Yhdysvalloissa ja neuvostoliittolaista kilpailua Britanniassa.

Viime viikkojen kuluessa Yhdysvaltoihin toimitetun lautatavaran hinta on laskenut 7 dollarilla tuhatta lautajalkaa kohden.

Yhdysvaltain Atlantin rannan puutavaramarkkinoilla sanotaan olevan tavattoman hiljaista ja ostajien odottavan kuinka alhaalle puutavaran hinnat laskevat.

Samalla nämä puhemiehet odottavat, että jos Britannian puutavarakysyntä voisikin nousta, niin hyvin mahdollisesti se voitaisiin tyydyttää neuvostoliittolaisella tuotannolla.

Neuvostoliiton taholta on jo valmistauduttu lähettämään aikaisin ensi vuonna 216 miljoonaa lautajalkaa puutavaraa Britanniaan ja sen kokonaisviennin Britanniaan v. 1960 odotetaan nousevan 800 miljoonaan lautajalkaan. Tänä vuonna Neuvostoliitto on myynyt Britanniaan noin 700 miljoonaa lautajalkaa.

Tähän mennessä Canadan metsäteollisuuden omistajat ovat myyneet Britanniaan noin 161 miljoonaa lautajalkaa verrattuna 265 miljoonaan vastaavana aikana viime vuonna.

Vientiä Britanniaan vaikeutti tänä vuonna jossain määrässä se, että metsätyöläiset ryhtyivät lakkoon parempien työehtojen puolesta, mutta nyt sanotaan olevan paremman kysynnän Britanniassa canadalaiselle lautatavaralle kuin minään aikana viime 18 kuukauden kuluessa. Kuitenkin Britannian kysyntä ei tule mitenkään korvaamaan sitä kysynnän laskua, joka on tapahtunut Yhdysvalloissa, jonne on tavanomaisesti viety noin 40 prosenttia länsirannikon puutavaratuotannosta.

Tämän lisäksi kaikki mahdolliset nyt Britannian ostajien taholta annettavat tilaukset tulevat täytettäväksi vasta aikaisin ensi vuonna.

Asioiden näinollen jotkut puhemiehet ennustavat tuotannon rajoittamista ja toiset ovat sitä mieltä, että yhtiöt voivat jatkaa tuotantoaan kootakseen varastoja odotettuja ensi keväänä annettavia tilauksia varten.

Sanomalehden hinta $1.00 Bostonissa

Boston. — Ulkopaikkakuntalaiset sanomalehdet olivat täällä sunnuntaina hyvässä hinnassa Bostonin sanomalehtityöläisten jatkaessa lakkoaan.

Vielä ei ole näkyvissä mitään loppua 1,150 painotyöläisen lakossa, joka alkoi viime torstaina työläisten vaatiessa itselleen parempia palkkoja.

Kuuden Bostonin päivälehden työläiset yhtyivät lakkoon jättäen vain yhden ilmestymään — Christian Science Monitorin, joka tavanomaisesti ei ilmesty sunnuntaina.

Sanomalehtikauppiaat arvioivat, että Bostoniin tuotiin sunnuntaina noin 90,000 kappaletta New Yorkissa ja Manchesterissa ilmestyvää lehteä. Yleisesti kauppiaat myivät niitä tavanomaiseen hintaan, mutta jotkut olivat niin ovelia, että vaativat niistä niinkin paljon kuin $1 kappaleelta tavallisen hinnan ollessa 35 senttiä.

Kaupungissa syntyi suuri liikenneruuhka kun lukujanoiset ostajat saivat tietää, että eräällä rohdoskauppiaalla oli tarjolla sanomalehtiä ja jättivät autonsa kadulle mennäkseen ostamaan niitä.

Panamalaiset lupaavat uutta mielenosoitusta

Panama. — Panamalaiset uhkasivat sunnuntaina uudella marssilla Yhdysvaltain kontrolloimalle kanava-alueelle ja vaativat, että Yhdistyneiden Kansakuntien ja muiden toimesta on ryhdyttävä toimenpiteisiin ja esitettävä vastalause sen johdosta, että Yhdysvaltain poliisivoimien ja panamalaisten mielenosoittajien välillä oli tapahtunut yhteenottoja viime viikolla.

Panaman ylioppilaiden yhdistyksen puhemiehet sanoivat, että yhdistyksen toimesta järjestetään marssi jos poliisit saattavat erään ylioppilaan oikeuden eteen.

Lyhyet matkat rautateillä maksamaan 10 pros. enemmän

Ottawa. — Canadan transporttilautakunta ilmoitti viikonlopulla, että se on myöntänyt rautateille oikeuden korottaa lyhyiden matkojen matkustajien matkalippujen hintaa 10 prosentilla alkaen ensi tammikuun 1 päivänä. Lippuja on kuitenkin ostettava 40 matkaa varten kerrallaan.

Korotus astuu voimaan kautta maan, mutta sen vaikutus tuntuu eniten Toronton ja Montrealin välillä, jossa on eniten sellaista liikennettä.

40 matkan lippu Oakvillen ja Toronton välillä maksaa ensi vuoden alusta $22.15 nykyisen $20.15 asemesta.

Samanlainen lippu Toronton ja Port Creditin välillä maksaa silloin nykyisen $11.90 asemesta $13.20.

Lautakunta kieltäytyi suostumasta rautatieyhtiöiden vaatimukseen, että 10 matkan lippujen hintaa myös korotettaisiin. Se jää edelleenkin samaksi, mutta siten ostettuna liput kuitenkin maksavat enemmän kuin 40 kerralla ostettua. 20 ja 50 matkan liput poistetaan.

Rautatiet vaativat 37 prosentin korotusta. Lautakunta oli tutkinut asiaa käyttäen mittapuuna CPR-yhtiön Montrealin ja Rigaudin välistä matkaa, jossa väitettiin tulojen ja menojen välin olleen noin 9.4 prosenttia.

Ottaen huomioon, että matkustajaluku varmaankin laskee matkalippujen hinnan noustessa, lautakunta päätti myöntää rautateille oikeuden korottaa matkalippujen hintaa 10 prosentilla.

Lyhyiden matkojen matkustajat joutuvat nyt maksamaan kolme kertaa enemmän matkalipuistaan kuin he maksoivat v. 1949. Tätä edellinen matkalippujen hintojen korotus v. 1954—55 oli peräti 100 prosenttia.

Lautakunnan enemmistön (Rod Kerr ja L. J. Knowles) mielestä suurin osa lyhyiden matkojen matkustajista ostaa mieluummin 10 matkan lipun kuin 40 matkaan oikeuttavan, maksaen siten enemmän matkaa kohden.

Vastustaessaan lautakunnan päätöstä lautakunnan jäsen Armand Sylvestre sanoi, että kun hän kannatti 100 prosentin korotusta viisi vuotta sitten hän sai sen käsityksen, että lyhyiden matkojen lippujen hintoja ei korotettaisi lähitulevaisuudessa.

16 vuotta kestäneen taistelun jälkeen kansalaispaperit

Aino Pirskanen sai vihdoinkin voiton

Toronto. — Taisteltuaan kuusitoista vuotta kansalaispaperien saamiseksi 36-vuotias Aino Pirskanen vihdoin sai ne. Aino aikoinaan asui Sudburyssa ja otti osaa sekä CSJ:n että Little Theatre Guildin teatteritoimintaan.

Muutama vuosi sitten Aino päätti siirtyä Torontoon, missä hänellä on ollut mahdollisuus osallistua aktiivisemmin valitsemansa alan toimintaan. Hänen viimeisin ohjelmanumeronsa on tunnin pituisessa näytelmässä Second Home, joka on filmattu ja esitetään myöhemmin kuluvan kuun aikana. Hän on vienyt lukuisia pienempiä osia TV:ssä Torontossa ollessaan.

Ainon tapaus tuli julkisuuteen viime kesänä kun Toronto Daily Starin kirjeenvaihtaja Pierre Berton veti asian esille palstallaan ja selosti, että niin kummalliselta kuin se tuntuukin, Ainolta on kielletty kansalaispaperien saanti vaikka hän tuli tähän maahan nuorena tyttönä.

Aino itse selosti, että kansalaispaperit oli häneltä evätty kun häneltä oli vaadittu, että hän liittyisi takaisin Suomalaiseen Järjestöön ja antaisi kuninkaalliselle ratsupoliisille tietoja järjestöstä. Palkkioksi Ainolle luvattiin kansalaispaperit. Aino oli kuitenkin sitä mieltä, ettei hän tule tekemään sellaista ja kieltäytyi siitä. Sitten hän kääntyi Pierre Bertonin puoleen ja asia tuli esille kaikissa Toronton suuremmissa päivälehdissä.

Aino Pirskanen anoi kansalaispapereitaan ensimmäisen kerran vuonna 1943, mutta hänelle selostettiin silloin, että siihen aikaan ei jaeta kansalaispapereita. Hän teki seuraavan anomuksensa vuonna 1951, mutta yli vuoden kestäneiden tutkimusten jälkeen anomus hylättiin. Sitten vuonna 1957 hänen anomuksensa taas hylättiin. Mutta silloin asia joutui keskusteltavaksi liittoparlamentissa.

Hän on selostanut, että hän joutui kuulusteltavaksi noin pari viikkoa sitten ja kuulusteluissa selostettiin, että hän saa noin kahden kuukauden kuluttua tiedon hyväksytäänkö hänet kansalaiseksi. Asiasta kuitenkin päätettiin paljon aikaisemmin ja Ainolle soitettiin siitä, että hänen anomuksensa on vihdoinkin hyväksytty.

Aino on mr. ja mrs. Pekka Pirskasen tytär. Hänen edesmennyt isänsä oli aikoinaan kuuluisa painija. Hänellä on yksi sisko ja veli Ontariossa.

VIIME TIEDOT

Rooma. — Pääministeri Segnin kristillis-demokraattinen hallitus on suostunut siihen, että presidentti Giovanni Gronchi ottaisi vastaan kutsun vierailla Neuvostoliitossa. Roomalais-katolinen kirkko on vakavasti vastustanut sellaista vierailua.

Vancouver. — Kaupungin poliisi on pidättänyt kaksi miestä, joiden arvellaan "vanhentaneen" hopearahoja, siten suuresti nostattaen niiden hintaa vanhojen rahojen kerääjien piireissä. Poliisi ilmoittaa saaneensa haltuunsa erittäin ovelia työkaluja, joilla uusi raha tehtiin vanhan näköiseksi ja muutettiin vuosilukuja. Kysymyksessä uskotaan olleen mantereen laajuisen koplan toiminta.

Washington. — Yhdysvaltain hallitus ilmoitti eilen, että Oregonin ja Washingtonin osavaltioissa käytetty rikkaruohomyrkky oli saastuttanut lukuisat karpaloviljelykset ja siitä syystä on tällä hetkellä markkinoilla karpaloita, joiden ruokana käyttäminen voi aiheuttaa syöpää. Tältä alueelta, jolla kasvatetaan 65-75 prosenttia Yhdysvalloissa kasvatetuista karpaloista, tuodaan näitä kalkkunalihan kanssa tavanomaisesti syötäviä marjoja myös Canadaan.

Vancouver. — Imperial-öljy-yhtiön ja British Columbia Electric-yhtiön keskeisessä kilvassa kuluttajan dollarista on kehitytty siihen vaiheeseen, että kumpikin yhtiö tarjoaa uusien kotien rakentajille lainoja jos he suostuvat käyttämään yksinomaan lainan antaneen yhtiön tuotteita kotien lämmittämiseksi. Imperial-yhtiö on tarjonnut enintään $1,200 lainoja jos kotien omistaja käyttää ainoastaan sen yhtiön myymää öljyä ja B. C. Electric tarjoaa enintään $1,100 jos kotien omistaja lupautuu käyttämään yksinomaan sen yhtiön jakamaa kaasua.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Askel oikeaan suuntaan

Kansallinen radio- ja TV-verkosto tiedotti lauantai-iltana, että torontolainen miss Aino Pirskanen saa vihdoinkin kansalaispaperinsa! Mainitun uutistiedon mukaan kansalaisministeri mrs. Ellen Fairclough oli tutkinut uudelleen asiaa ja tullut ilmeisesti siihen johtopäätökseen, että miss Pirskanen oli joutunut väärinpelun uhriksi sillä perusteella, että valtiollinen poliisi oli epäillyt hänellä olleen lapsuusvuosinaan joitakin "vääriä ajatuksia". Kuten tiedetään, miss Pirskaselta on kielletty useita kertoja aikaisemmin kansalaisoikeudet sillä perusteella, että hän on nuoruusvuosinaan osallistunut CSJ:n näyttämötoimintaan Torontossa ja Sudburyssa, ja erikoisesti siksi kun hän kieltäytyi ryhtymästä poliisin urkkijaksi mainitussa järjestössä, kuten RCMP:n toimesta oli vaadittu. Miss Pirskanen ei alentunut tällaista "hintaa kansalaisoikeuksista maksamaan ja niin häneltä evättiin kansalaisoikeudet.

Me puolestamme tervehdimme lämpimästi kansalaisministeri mrs. Faircloughin toimenpidettä tässä asiassa. Samalla kertaa toivomme, että kansalaisministeriön toimenpide johtaisi tämän pulmakysymyksen myönteiseen ratkaisuun yleensä.

Ilman muuta on selvää, että Canadan yleinen mielipide oli siksi voimakas miss Pirskasen puolesta, että hänen asiansa tuli ikäänkuin automaattisesti kansalaisuusministeriön uudelleen harkittavaksi. Valitettavasti kaikkien väärinpelun uhrien asema ei ole yhtä tunnettu, kuin oli miss Pirskasen. Mutta heitä kohtaan tehty vääryys ei ole lainkaan sen pienempi sen takia, ettei heidän asiaansa tunneta niin hyvin, kuin n.s. suuri yleisö tuli tuntemaan miss Pirskasen tapauksen. Valitettava tosiasia nimittäin on, että RCMP:n poliittisen nuuskinnan ansiosta on tuhansilta työväenliikkeen jäseniltä ja kannattajilta — myös useilta Canadan suomalaisilta — kielletty kansalaisoikeudet yksinomaan siksi, että valtiollinen poliisi epäilee heillä olleen yhteyksiä sellaisiin järjestöihin tai laitoksiin, joilla epäillään olevan "vääriä ajatuksia"! Tämä sellaisenaan on pahinta lajia McCarthysmia — ja kuten tiedetään, McCarthysmi edustaa Yhdysvalloissa samaa fasistista mielipidevainoa, mistä Hitlerin natsismi sai aikoinaan niin surullisen kuuluisan maineen.

Ilman muuta on selvää, että poliittisen väärinpelun uhriksi joutuneet siirtolaiset ovat henkilökohtaisesti kärsineet siitä kun heiltä on muka "väärien ajatusten" takia kielletty kansalaispaperit. Juuri tämän yksilöjen kärsimän vääryyden korjaamiseksi olisi kansalaisministeriön toimittava pikaisesti ja myönnettävä kansalaisoikeudet kaikille niille, joilta ne on evätty niillä kestämättömillä perusteilla, joiden johdosta miss Pirskaselta kiellettiin kansalaisoikeudet.

Mutta tällä kysymyksellä on myös tärkeä yhteiskunnallinen merkitys. Selvää on, että tällainen poliisivaltiomenettelmä ei voi pysyä kansallisena salaisuutena. Tieto siitä, että Canada on alentunut poliisivaltion menetelmien hyväksikäyttöön kansalaisoikeuksien kieltämisessä on kiitänyt maailman etäisempiinkin kolkkiin — ja se on antanut meille kansakuntana huono nimen ja maineen ulkomailla. Ja mikään ei voi tätä kansallista häpeätahraa poistaa niin kauan kuin kansalaisoikeuksien saanti estetään poliittisen poliisin nuuskinnan avulla ja nimenomaan sillä perusteella, että kansalaispaperien anojalla on muka yhteyksiä joihinkin sellaisiin laitoksiin tai yksilöihin, joilla poliittisen poliisin arvion mukaan epäillään olevan "vääriä ajatuksia".

Mitä pikemmin tästä tilanteesta selviydytään, sitä parempi se on kansallisesti meidän omalle maallemme. Me puolestamme toivommekin, että miss Pirskasen tapaus johtaisi hallituksen tällä tiellä loogilliseen lopputulokseen — koko poliisivaltiomenettelmän hylkäämiseen näiltä toimilta niin, että kansalaisoikeudet annettaisiin välittömästi kaikille niille, joilta nämä oikeudet on kielletty niillä samoilla kestämättömillä perusteilla, millä ne kiellettiin monta vuotta Miss Pirskaselta.

"Sinäkin Brutus!"

Havaittuaan lähimmän uskotun miehensä salamurhaajainsa parissa Caesarin kerrotaan lausuneen henkitoreissaan otsikossa ilmenevän virkkeen. Se tuli varmaan monen kansalaisemmekin mieleen kun siirtolaisten perustama torontolainen lehti esitti mr. Nels Thibaultin yhdeksi "paheeksi" senkin, että hänellä saattaa olla alkujaan ulkomaalaisperuinen nimi! Huono on todella sellainen asia, jota pitää tällaisilla aseilla puolustaa!

Torontossa ilmestyvä Vapaa Sana julkaisi marraskuun 3 pnä artikkelin, missä pauhattiin McCarthylaismallin kovalla paatoksella kommunistipeikkoa vastaan ja yritettiin siten kiihoittaa nikkeliteollisuuden työläisiä pastori Boudreaun rakentamaan jesuiittojen lammaskatraaseen.

Mutta huonoa asiaa on ilmeisesti ajettava valheilla ja puolitotuuksilla. Niinpä mainitussa artikkelissa esitetään tällaistakin "totuutta": "...Heti viime kevään päämiehemme Nels Thibault (Tobo, joka lienee hänen alkuperäinen nimensä), julisti . . ."

Mahdollisesti mainitun artikkelin kirjoittaja uskoo itsekin siihen, mihin hän tuolla lausunnollaan viittaa — hänhän uskoo kaivosmiesten uniota kauko-ohjattavakseen haluavan jesuiittaprofessorin valhetta, että mr. Thibault on "ulkomaalainen" jopa siinä määrin, että hän "puhuu suuvastustaan puolankieltä". Mikäli kirjoittaja tätä valhetta uskoo, niin hänellä on kankeentäinen syy itsetutkiskeluun ja uudelleen arvioon siitä, mistä todella on kysymys marraskuun 17 pnä pidettävissä M-M union paikallisosaston johtokunnan vaaleissa.

Mutta vaikka ko. kirjoittaja itse joutunut valhekampanjan sinisilmäiseksi uhriksi, niin sitä ei kuitenkaan voida sanoa Vapaa Sanasta, joka moisen kirjoituksen julkaisi ilmeisessä harhauttamistarkoituksessa, koska mitään tuollaista ei sen johdosta niin kuin heidän muuten sanavalmiin toimituksen puolesta tehty. Vapaa Sanan toimitus tietää varsin hyvin, että puheet mr. Thibaultin "ulkomaalaisuussyytösdesta" ovat silkkaa valhetta, joka kohdistuu loppukädessä kaikkia siirtolaisia ja heidän jälkeläisiään vastaan — siis myös Canadan suomalaisia vastaan. Jos paholaiselle annetaan tässä tapauksessa pikkusormi, niin silloin menee varmasti koko käsi.

Sivumennen sanoen Mine-Mill union pitkän ja vaiheikkaan historian aikana on nyt tapahtunut ensimmäinen kerta niin, että jonkun paikallisosaston presidenttiehdokasta "syytetään" hänen kansallisen alkuperänsä takia. Tämän valheellisen ja läpeensä turmiollisen syytöksen vääryyden paljastamiseksi levitettiin täällä tuhansittain lentolehtisiä, missä on valokuvajäljennös mr. Thibaultin syntymätodistuksesta ja passista, missä kummassakin osoitetaan, että hänen alkuperäinen nimensä on Thibault, ja että hän on syntynyt lokakuun 12 pnä 1916 Ruden-nimisellä paikkakunnalla Saskatchewanissa, kuten hän on sanonutkin. Kaiken lisäksi mainitussa lentolehtisessä on valokuvausjäljennöksiä asiakirjoista mistä ilmenee, että mr. Thibaultin esi-isät ovat olleet arvossapidettyjä ja tunnettuja kanadalaisia jo ennen syntymäänsä maassa useiden sukupolvien ajan.

Me puolestamme suosittelemme Vapaa Sanalle, että se tiedottaisi lukijoilleen ja kirjeenvaihtajalleen kumoamattomat tosiasiat — ettei ketään petettäisi valheilla.

Uskomme myös, että suomalaiset vetävät asianmukaiset johtopäätökset sellaisista ehdokkaista, joita täytyy myöskin valheilla puolustella.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Frank Lahti, R. R. 3, Port Arthur Ont. täyttää lauantaina marraskuun 14 pnä 74 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

YLEISÖN KIRJE

KIVIPERÄN PEKAN PARJAUSLEHDESTÄ

Silloin tällöin olen tilaisuudessa silmäilemään Torontossa ilmestyvää Vapaa Sana-nimistä lehteä. Mutta melkein joka kerta tekee erikoisesti raruiskutus niin ilettävän vaikutuksen siinä oleva Kiviperän Pekan kuorusuus, että kiskaan lehden pois. Se on niin jatkuvaa ja räävitöntä "ryssien" ja "komujen" haukkumatulvaa, ettei sitä luulisi täysijärkisen vastaavan toimittajan kynästä lähtevän.

Tietenkin tuo lehti on vuosien varrella tehnyt paljon jatkuvaa hyvää työtä kansalaistemme pimityksen ja hajoituksen hyväksi, varsinkin niiden keskuudessa jotka eivät lue muita lehtiä eivätkä siis ole selvillä todellisesta maailman menosta.

Mutta jokin kysymys aina herää sen toimittajien suhteen. Niin kuin tiedetään, he ovat aikanaan kuuluneet työväenliikkeen eturivin toimitsijoihin, jopa työskennelleet vuosikausia työväenlehden, juuri tämän Vapauden toimituksessa. Siis olleet "komuoita". Eräs mies kertoi aikoinaan kuuluneensa juuri Kiviperän Pekan kanssa samaan puoluesoluun. Miten on ymmärrettävissä tämä heidän nykyinen asenteensa. Onko heissä todella tapahtunut sellainen taantumus, vai onko kysymyksessä vain leipä. Vai olisko ennen kysymyksessä vain leipä, vaikka vallitsi nykyiset mielipiteet. Niin, ja minkälaiset mielipiteet mahtaisi mielellä olla tänään, jos nykyinen leipä sattuisi yhtäkkiä katkeamaan? . . .

Usein on tullut mieleen, että eikö tuon lehden johtokunta, jos sillä sellainen on, anna milloinkaan toimittajilleen järkihuomautuksia, vai tanssivat siinä Kiviperän Pekan pillin mukaan. Tai laskeeko se niin, että tuon lehden "erikoisuus" on säilytettävä pitääkseen taannutetut tilaajat sen takana.

Kaikissa tapauksissa maailma menee menojaan ja kahdenlaisen maailmankatsomuksen, elämänkatsomuksen, taistelu päättyy sosialismin voittoon. Ei siinä merkitse jonkin pienen mielivaltaisen hengen tai kerrannaisen lehden vastapropagandasanasa mitään. — Joku vanha Jussi.

Stelco odottaa ennätysvoittoja

Hamilton. — Steel Company of Canadan puheenjohtaja H. G. Hilton antoi ymmärtää tällä puhuessaan osakkeenomistajille, että hän odottaa yhtiön voittojen nousevan yli entisen ennätyksen, joka saavutettiin vuonna 1956 ja oli silloin $22,693,712.

Ranskassa tervehditään Hrushtshevin vierailua

Kirj. S. Zykov

Parisi. — Ranska lausuu plakkoin tervetulleeksi Nikita Hrushtshevin. Tämä uutinen, joka on tiedoitettu huomattavasti radiotiedoissa, televisionissa ja sanomalehtien palstoilla, on kiinnittänyt Ranskan kansan huomion puoleensa ja se on otettu vastaan suurella tyydytyksellä.

Kolme taikka neljä kuukautta sitten hyvin harvat ranskalaiset olisivat uskoneet sellaista tiedonantoa; ainakin se olisi aiheuttanut suuren yllätyksen. Nykyään tilanne on kokonaan toinen. Pääministeri Hrushtshevin odotettua vierailua pidetään varsin normaalisena ja vieläpä sellaisena, että juuri sitä on odotettukin. Ei siksi, että huhut mahdollisesta vierailusta vilisi lehtien palstoilla ennenkuin virallinen tiedonanto siitä annettiin. Mielestäni pääsyy on löydettävä siitä suuresta muutoksesta, mikä on tapahtunut Ranskan yleisessä mielipiteessä.

Ranskalaiset seurasivat pääministeri Hrushtshevin vierailua Yhdysvaltoihin erittäin suurella mielenkiinnolla. Se oli monelle heistä todellakin silmiä avaava. He eivät olleet ainoastaan sitä mieltä, että vierailu oli hyödyllinen, josta oltiin yleensä samaa mieltä, vaan myöskin että suurvaltain johtajien persoonallinen kosketus oli tarpeellista. Tämän historiallisen vierailun ansiosta ajatus rauhallisesta rinnakkaiselosta ja sen toteuttamisen mahdollisuudesta vaikutti suuresti yhteiskunnan eri kansankerroksiin.

Samaan aikaan Hrushtshevin tuleva vierailu tyydyttää Ranskan kansallisylpeyttä. Ranskassa tulee vierailemaan suurimman vallan päämies, jonka vallan maine kaikkien maailman ihmisten silmissä kasvaa ja jonka saavutuksia tervehditään kaikkien maitten kansojen taholta.

Myöskin toisenlaista tyydytystä tunnetaan. Tähän saakka Ranskan diplomatia ei ole osoittanut erikoista kiinnostusta maailman jännitystilan lieventämisen auttamiseen. Tosiasiassa päinvastainen voisi olla lähempänä totuutta. Ranskalaiset lehtien lukijat eivät pitäneet siitä kun heidän maataan moitittiin tästä, vieläpä Amerikan ja Britannian lehtien taholta. Siitä syystä Hrushtsheville lähetetty vierailukutsu näyttää kansainvälisen kehityksen uuden hengen voittona, josta on hyötyä Ranskan ulkopolitiikalle — jonka tunnustaa monien muiden lehtien ohella Le Monde.

Suurin osa asioiden seuraajista yhdistävät Hrushtshevin tulevan vierailun neljän vallan korkeimman tason kokouksen valmisteluihin.

Ei kukaan epäile sitä etteikö kahden suurvallan johtajien parempi yhteisymmärrys auttaisi normalisoimaan kansainvälistä ilmapiiriä ja erikoisesti avaisi tien korkeimman tason neuvottelujen -onnistumisen mahdollisuudelle. Koko maailma tietää, että neuvostohallitus haluaa, jotta valtioiden päämiesten neuvottelua ei saisi lykätä kauaksi tulevaisuuteen. Tämän vahvistaa Tassin juuri äskettäin antama lausunto, jonka kaikki lehdet julkaisivat. Tämän johdosta "Liberation" kehoitti Ranskaa kannattamaan toisia suurvaltoja eikä etsimään tekosyitä neuvottelujen alkamisen pitkittämiseksi.

Uutiset Hrushtshevin vierailusta on Ranskan kansan taholta otettu vastaan tyydytyksellä. Neuvostohallituksen päämiehelle lähetetty vierailukutsu, kirjoittaa "L'Humanite", on suuri voitto rauhanvoimille ja merkki uuden ajan alkamisesta. "Ensimmäisen kerran historiassa Neuvostoliiton päämies saapuu valtiovierailulle Ranskaan. On syytä odottaa, että hän tulee saamaan Ranskan kansan taholta lämpimämmän vastaanoton kuin mitä hän sai Amerikan kansan taholta", päättää "L'Humanite".

TIEDEMIES PAKENI LÄNNESTÄ ITÄ-SAKSAAN

Berliini. — Tunnettu länsisaksalainen oikeusoppinut Muensterin yliopiston rikosoikeuden professori ja kirkko-oikeuden professori ja kirkko-oikeuden instituutin johtaja Arthur Wegner ilmoitti Berliinissä lehdistölle järjestetyssä tiedotustilaisuudessa pyytäneensä jokin päivä sitten Saksan Demokraattisen Tasavallan hallitukselta väliaikaista turvapaikkaoikeutta. Syynä tähän on se, että professori Wegner on joutunut Länsi-Saksassa poliittisen ajojahdin kohteeksi. Hänellä oli mm. syytä pelätä joutuvansa suljetuksi mielisairaalaan, kuten Länsi-Saksassa tehdään poliittisille vastustajille, joiden tuomitsemiseksi lakikirja ei sisällä pykäliä.

Vielä jokin kuukausi sitten nautti professori Wegner, joka on roomalaiskatolinen, Länsi-Saksan viranomaisten luottamusta, mutta lausuttuaan viime heinäkuun 1 päivänä Itä-Berliinissä demokraattisen Saksan kansallisen rintaman neuvoston kokouksessa muutaman sanan hän joutui heti poliittisen ajojahdin kohteeksi.

Lyhyessä puheessaan, jonka Itä-Berliinin lehdet julkaisivat, professori Wegner puolsi Saksan Demokraattisen Tasavallan tunnustamista. Länsi-Saksassa häntä vastaan nostettiin syyte tarkoituksella leimata hänet isänmaan petturiksi ja ryhdyttiin yliopiston puitteissa kurinpidollisiin toimenpiteisiin.

Professori Wegner, jota jo natsit aikoinaan vainosivat, sanoi tiedotustilaisuudessa, ettei hän ole pyytänyt turvapaikkaoikeutta häntä odottaneen oikeudenkäynnin vuoksi, vaan siksi että häntä uhattiin paljon vaarallisemmilla toimenpiteillä. Professori Wegner luki Nordheim Westfalenin kulttuuriministerin Shuetzin hänelle 5. 8. -59 osoittaman kirjeen, jossa professoria — hän ei koskaan ole ollut sairaana — vaaditaan alistumaan mielentilatutkimukseen.

Professori Wegner on valinnut puolustusasianajajikseen tunnetun sosialidemokraatin, tohtori Posserin Essenistä ja tohtori Kaulin Itä-Berliinistä.

"Ei olla valmiita oikeuden ja lainmukaisen syytteen ja puolustuksen pohjalta ryhtymään asioiden selvittelyyn, vaan pakkopaidan on määrä korvata oikeus ja tieteen vapaus ja vapaa mielipiteiden esiintuominen on määrä karkoittaa hullujenhuoneen muurien taakse", totesi professori Wegner Länsi-Saksan viranomaisten laintulkinnasta. "Tällä ei ole ehdottomasti mitään tekemistä liittotasavallassa voimassa olevan oikeudenkaan kanssa", sanoi Wegner. "Kun poliittinen oikeudenkäynti johdetaan näille raiteille, niin silloin on syytetty turvaton. Oikeus ja laillisuus kadottavat täysin merkityksensä, vallitsee mielivalta. Oikeusvaltioita ei voida säilyttää vain pelkästään muotojen ulkonaisella noudattamisella. Sen olemus vaatii ennenkaikkea kaiken mielivallan poistamista. Voin henkilökohtaisesti puolustautua liittotasavallassa vasta sitten, kun todellisen oikeusvaltion edellytykset on palautettu."

Professori Wegner aikoo turvapaikassa omistautua tieteelliselle tutkimustyölle, opetustyöhön hän ei aio ryhtyä.

SOTARIKOLLISTEN JUOMAJUHLA HOMELNISSA

Parisi. — Länsi-Saksassa Hanoverin lähellä olevassa rauhallisessa pikkukauppalassa Homelnissa kokoontui äskettäin 15,000 natsia, entisten SS-divisionien, joilla oli sellaisia kauhistuttavia nimiä kuin "pääkallo", "Pohjola", "Viikinki", "Deutschland", jne., todellista kermaa; erikoisten kurituspataljoonien ja gestapon miehitysalueilla toimineita teloittajia. He olivat kaikki palkittuja veteraaneja mitaleineen ja rautaristeineen.

Maileja ympärillä olevat hotellit, majatalot ja kahvilat oli varattu heille. Valtatiet ja tavalliset tiet olivat täynnä heidän loistoautojaan.

Jokaisella näillä on omallatunnollaan satojen vieläpä tuhansien silvottujen, rääkättyjen, poltettujen ja teurastettujen uhrit. He eivät yrittäneetkään salata näitä tosiasioita, tosiasiassa he kerskuivat. He vaihtoivat kokemuksiaan ja vaikutelmiaan eri ghetoista, keskitysleireiltä ja krematorioista, joissa "hyvinä menneinä päivinä" he työskentelivät "Fyhrerille ja isänmaalle".

Virallisesti tätä järjestöä kutsutaan "HIOG:ksi", joka on SS-miesten keskinäisen avun yhdistys. Bonnissa SS-miehet pidetään yhtähyvinä demokraatteina kuin ketkä hyvänsä — menneet ovat menneitä.

Eräs skandinavialainen sanomalehtimies osallistui heidän kokoontumistilaisuuteensa salaa. Hänen kuvauksensa, joka julkaistiin ruotsalaisessa lehdessä, on lyhyt ja kauhistuttava. Se on seuraava:

Tämä on eräänlainen ulkoilua muistuttava laajoinen telttoineen ruohokentällä. Tuhansia ihmisiä istuu, hikoillen, punaisina kasvoiltaan, hyvin päihtyneinä paljosta oluen juonnista ja "schnappsista" sekä syötyään hirveän määrän hyvin maustettua makkaraa. Kaikilta puolilta kuului saappaitten töminää kun he hyppivät ja huusivat "Heil, Seig heil!"

Kukin etsii plutoonansa, sen päällikköä, hänen myrskyjoukkojen johtajaansa, jonka määräyksestä kukin oli polttanut, ampunut ja teurastanut. Monien kasvoissa näkyy arpeja, naarmuja, haavoja, merkkejä monista tappeluista. Ne ovat saatu pääasiassa keskenään käydyissä tappeluissa. Kaksi soittokuntaa soittaa sotilasmarsseja ja lauluja sellaisia kuin "Drang Noch Osten", ja varsinkin "Olutlauluja". Mutta kaikkein ylimpänä kuului "Lily Marlene". Kun rummut alkoivat päryyttää "Deutschland Uber Allesia", niin tämä kiihoittunut joukko nousee ylös ja ulvoo ja heidän äänensä kantautui kauaksi.

Saapuvilla oli myös kaksi paikkakunnan suurta teollisuuspohattaa ja entisiä maaylimystön jäseniä. Puheenjohtaja lukee tervehdyssähkeitä Ali-Saksin hallitukselta ja ministereiltä. Tervehdyssähkeitä saapui myöskin kenttämarsalkoilta von Mannsteinilta ja Köpperlingiltä sekä sosialidemokraatilta entiseltä ministeri Kappfilta. Kukin tervehdys otettiin vastaan hyvähuudoin ja kädentaputuksin. Innostus saa villin luonteen kun Kurt Meyer astuu puhujapaikalle. (Sama Kurt Meyer, joka tapatti canadalaisia. — Toim.)

He hyppivät paikoillaan, he rähisivät, he huusivat niin kovalla äänellä "Heil!", että se todella vapisutti ympäristöllä olevia telttoja. Hän sanoi, että suosionosoitukset kuuluvat "yhteiselle fyhrerille".

Käännyin naapurini puoleen ja kysyin: "Kuka hän on?" johon naapurini vihamielisin katsein vastasi minulle:

"Onhan aika teidänkin tietää! Seip Dietrich, Adolf Hitlerin persoonallinen henkivartiopäällikkö."

Seip Dietrich on luonnollisesti sotarikollinen, päästä jalkapohjiin saakka veressä tahrattu sotarikollinen, joka äskettäin vapautettiin Landsburgin vankilasta ja hänestä tuli heti "taistelukaveri". Hänestä tuli johtaja viipymättä.

Kenraali Meyer, "panssari-Meyer", kuten häntä ihailtavasti nimitettiin, kiitti suosionosoituksista ja tervehdyksistä.

Hän tervehti tovereitaan, jotka ylläpitävät "meidän aatteitamme". Hän puhui pidättyvällä ja taistelun menettäneen äänellä. Hän sanoi, että syytteet SS-miehiä vastaan ovat liioiteltuja.

"Mutta meitä vastaan ammuttiin", sanoo hän Oradurin ja Lidicen tapauksia puolustaakseen. Hänen mielestään ei ole tarpeellista puhua niistä kauhuista mitä tapahtui Venäjän rintamalla, ei mistään juutalaisten, venäläisten ja puolalaisten murhista; hehän olivat "alempirotuisia".

Ja "panssari Meyer" päättää puheensa sanomalla: "Me emme halua päästä hallitukseen sivu- taikka takaovien kautta. Me menemme sisään paraadiovesta."

SITÄ JA TÄTÄ

EREHTYI

Ovikello soi, hän avasi oven ja oven takana seisoi hänen vanha ystävänsä sekä valtavan iso koira.

— Hei, tule sisään . . .

Ystävä astui sisään koiran seuratessa hänen perässään. Hetken kuluttua oli koira purrut talon kissan kuoliaaksi, kaatanut jalkalampun ja repinyt rikki aidon itämaisen maton.

Kun ystävä oli lähdössä, jäi koira rauhallisesti makaamaan matolle.

— Etkö vie pois koiraasi? ihmetteli isäntä.

— Koiraani? Eihän minulla ole koiraa . . . Minä luulin, että se oli sinun koirasi.

LOUKKASI TUNTEITA

— Katsokaas, Elsa-neiti, miten lankean polvilleni tomuun teidän edessänne!

— Tomuun! Anteeksi, minä pesin tämän lattian aivan äskettäin.

MUUTTI PÄÄTÖSTÄÄN

— Niin poikaseni, jutteli isoisä kun olin ikäisesi, niin päätin tulla rikkaaksi.

— Mutta eihän isoisä ole rikastunut!

— En, poikaseni, en ole sillä jo muutaman vuoden päästä huomasin helpommaksi muuttaa päätöstäni.

Kuubassa otetaan suuret farmit valtion haltuun

Havana. — Kuuban hallitus on päättänyt ottaa haltuunsa lukuisia suuria farmialueita, jotka ovat joko amerikkalaisten ja kuubalaisten omistamia. Nämä farmimaat pakkoluovutetaan hallituksen maareformilain mukaan.

Monet farmialueet kasvattavat sokeriruokoa ja hallitus on antanut ymmärtää, että ne otetaan hallituksen haltuun vasta sen jälkeen kun seuraava viljelys on suoritettu.

Tähän mennessä kuubalaiset ovat ottaneet haltuunsa 10,000 eekkeriä käsittävän amerikkalaisen Charles Richard Bufordin farmialueen. Tämän maan osti Bufordin isä vuonna 1900 Espanja ja Amerikan välisen sodan päätyttyä.

Samassa maakunnassa on otettu hallituksen valvontaan kahdeksan suurta farmialuetta, jotka olivat kuubalaisten halussa. Niiden joukossa on 25,000 eekkeriä käsittävä Alberto Fernandezin farmi.

SUOMELLE TARJOTTIIN PAIKKAA YK:n TURVALLISUUSNEUVOSTOON

Helsinki. — (S.S.) — Suomea pyydettiin epävirallisesti Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston jäsenehdokkaaksi. Koska turvallisuusneuvosto kuitenkin käsittelee juuri niitä kysymyksiä, jotka koskevat suurvaltojen välisiä ristiriitoja, ei Suomella mielestäni ollut aihetta asettua ehdokkaaksi jäsenyydestä äänestettäessä lausui ulkoministeri Ralf Törngren joka perjantai-iltana palasi kotimaahan osallistuttuaan kolmen viikon ajan Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen 14. istuntokauteen. (Kaikki lehdet)

• • •

Useita kymmeniä työehtosopimuksia sanottiin irti lokakuun 30 päivänä, niin kuin etukäteen oli odotettavissakin. Sopimukset lakkaavat olemasta voimassa kuluvan vuoden dessä ei esitetty uutta sopimusta koskevia ehdotuksia, vaan tehdään ne vasta myöhemmin sen jälkeen kun STK ja SAK ovat ehtineet neuvotella sopimuskierroksella noudatettavista yleisistä periaatteista. Nyt irtisanotuista sopimuksista muodostaa suurimman ryhmän metalliteollisuus, jonka 13 sopimuksen piiriin kuuluu yhteensä noin 60,000 työntekijää. Kaikkiaan koski irtisanominen yli 300,000 työntekijän sopimuksia. (US)

• • •

Matkailu Suomeen ennätyksellistä tänä vuonna kertoo Suomen Matkailijayhdistyksen tiedotuspäällikkö Heikki T. Lehmusto. Tosin ei pohjoismaiden passiunionin voimaantulon jälkeen voida saada tarkkoja lukuja maahamme saapuneista ulkomaalaisista, koska pohjoismaiden yhteisillä — esim. Ruotsin ja Suomen rajalla — ei enää pidetä mitään passitarkastuksia, mutta mm. vertaamalla ulkomaalaisten vierailijoiden määrää hotelleissa edellisiin vuosiin saadaan jonkinlaisia arviolukuja. Niinpä Suomessa kuluvana vuonna vierailevien ulkomaalaisten määrä tulee kaikesta päättäen nousemaan yli 300,000, joka on noin 15 % korkeampi kuin viime vuoden vastaava luku. Kaksi kolmasosaa vieraista on ruotsalaisia. Seuraavat suuret ryhmät ovat saksalaiset, norjalaiset, amerikkalaiset, englantilaiset, neuvostoliittolaiset ja ranskalaiset. Suomen merkitys kauttakulkumaana on kasvanut suuresti matkailun kasvaessa Neuvostoliittoon.

Automatkailu on kasvanut suuresti ja ensi kesäksi tullaan järjestämään vielä vain enemmän paikkoja autoja varten laiva- ja lauttaliikenteeseen Turun ja Tukholman sekä Vaasan ja Uumajan välillä.

AVARUUDEN VALLOITUS JATKUU JUOKSUJALKAA

Moskova. — Kosketellessaan Neuvostoliiton avaruustutkimuksen saavutuksia kirjoittaa tiedeakatemian puheenjohtaja Nesmejanov, että tunkeutuminen ulkoavaruuteen, joka on alkanut juoksujalkaa, ei pysähdy. Edessä ovat nyt ihmisen lennot ulkoavaruuteen sekä avaruusrakettien lennot lähimpiä kiertotähtiä Marsia ja Venusta kohti ja niiden pinnalle. Ihminen ei enää ole Maan kahleissa.

Uusi päätähuimaava saavutus — itsetoimivan kiertotähtien välisen aseman suorittama Kuun kääntöpuolen kuvaaminen, kuvan lähettäminen Maahan, kun merkki kiertotähdeltämme oli annettu, sekä sen vastaanottaminen havaintopaikoilla Maassa — on todellinen ihmeteko. Tuon ihmeteon suorittajina ovat suuren tiedemies-, suunnittelija-, insinööri- ja työläisjoukon ajatus ja keskitetyt ponnistelut, heidän todistaessaan tieteemme ja insinööritaitomme valtavan voiman. Se on tulosta Neuvostoliiton tiedeakatemian, teollisuuden lukuisten johtavien tutkimuslaitosten, suunnittelutoimistojen ja teollisuusyritysten sopusointuisesta työstä.

Jo nämä ensimmäiset miehittämättömät lennot avaruuteen osoittavat miehitetyn lennon mahdolliseksi — jatkaa Nesmejanov. Ne ovat osoittaneet, että meteorivaara voidaan jättää pois laskuista. Mutta samalla ne ovat osoittaneet toisen suuren vaaran avaruuspurjehtijoille — kaksi maapallon ympärillä kieppuvaa voimakkaan säteilyn vyöhykettä, mutta myös keinot tuon uhan voittamiseen.

Vielä ei ole kaikkea itsetoimivalta avaruusasemalta saatua tietoa muokattu. Jatkuva työ, jonka tarkoituksena on tutkia ja vertailla saatuja valokuvia sekä määritellä Kuun näkymättömän puoliskon rakenteen yksityiskohdat, vaatii enemmän kuin kuukauden. Mutta se, mikä on jo annetut koko ihmiskunnan käytettäväksi, on todella päätähuimaavaa ja palauttaa meidän kaikkien mieliin tieteen rajattoman voiman.

— vuosittain imeytyy ilmasta vedenpintaan n. 16 miljardia tonnia hiilihappokaasua, minkä vesikasvullisuus käyttää hyödyksen;

PÄIVÄN PAKINA

"Kunnia kaatuneille"

Huominen päivä, marraskuun 11, omistettiin ensimmäisen maailmansodan jälkeen aselepopäiväksi. Silloin v. 1918 loppui ensimmäisen maailmansodan pyssyjen pauke.

Ellen tarjosi Canadan Legionan asiasta kiinnostunut unikkojen kauppias meillekin unikkoa, tuota ensimmäisessä maailmansodassa kaatuneiden haudoilla Flandersissa, Alankomaissa, kukkivaa kukkaa, joka sen johdosta onkin tullut meille niin kuuluisaksi muistokukkana.

Tunsimme vastenmielisyyttä. Meitä ei miellyttänyt ollenkaan sellainen, että nytkin vielä sotahullujen asialla olevan Canadan Legionan edustaja tarjoaa meille sitä, minkä olemme oppineet tunnustamaan kaatuneiden maanmiehemme muistoa merkitsevänä kukkana.

Käännyimme pois.

Mutta mieleemme palautui kuinka viime maailmansodan aikana lähes 800 Canadan suomalaista palveli Canadan asejoukoissa taistellen maailman herraksi aikovaa Hitleriä vastaan, kuinka tietääksemme noin neljäkymmentä näistä aseveljistämme ei koskaan palannut elävänä siltä matkalta.

Käsillämme on Canadan suomalaisten sotilaiden muistoalbumi, joka painettiin tämän lehden kirjapainossa v. 1946. Siinä luetellaan otsikolla "Kunnia kaatuneille" toisessa, syyskuun 1 päivänä 1939 alkaneessa, maailmansodassa kaatuneiden Canadan suomalaisten nimet. Jotkut ovat meillekin tuttuja.

Siitä on kulunut jo kaksikymmentä vuotta.

Silloinen Canadan puolustusministeri D. C. Abbott sanoi:

"Monta sataa nuorta suomalais-canadalaista miestä ja naista Dominion asevoimissa jakoi tasavertaisesti muuta sukuperää olevien canadalaisten kanssa aivan äskettäin saavutetun voiton kunnian. Heidän taistelurekordinsa ovat sellaiset, mistä canadalaiset ovat ikuisesti ylpeitä.

"Länsi-Euroopan vedellä täyttyneissä ampumahaudoissa, Sisilian ja Italian liejussa ja mudassa ei ollut kysymys siitä "kuka sinä olet", vaan "mitä sinä olet" — ja mitä voit tehdä. Suomalais-canadalaiset tietävät, että heidän poikansa ja veljensä tekivät enemmän kuin mitä heiltä koskaan pyydettiin tai toivottiin. Kaikki olivat Canadan todellisia poikia taistellen toisten canadalaistoveriensa rinnalla saman asian puolesta ja luottaen toinen toiseensa menestyäkseen kaikissa taisteluissa.

"Se oli tämä yhteistoiminnan henki ja toinen toisensa tukeminen, mikä muodosti Canadan armeijasta suuren taistelukoneiston, mikä on ansainnut kunnioitusta ja ihailua koko liittolaismaailmassa.

"Juuri tässä samassa hengessä, kaikkien canadalaisten viedessä sen rauhanaikaan, voidaan Canadasta tehdä, ja tehdään, todellinen suurmaa, mikä on perintömme."

Kävelimme katua muistoihimme vaipuneena.

Miksi vielä nytkin yritetään eräillä tahoilla aikaansaada riitaa, aseellista yhteenottoa, maailman ihmisten kesken? — Ihmisten, joiden kauniin ihanne on se, että joskus voisivat elää pelkoa tuntematta runsauden elämää.

Katkeroituneena palasi mieleemme ajatus sekin, että aseveljiämme tuskin enää muistetaan, niin kauniita sanoja kuin heistä lausuttiinkin silloin kun maamme hätä oli korkeimmillaan. Eikö he olisi jo ansainnut parempaa kohtaloa? Eikö kahdesta opetuksesta ollut kylliksi? Ensin isämme v. 1914 ja sitemmin me itse.

Kolmatta opetusta on yritetty aikoja hieroa — Suez, Libanon, Tibet, Laos, Intian pohjoisraja — lukemattomia yrityksiä saada sodan liekit jälleen loimuamaan. Ja miksi? Vain siksi, että asetehtailijat saisivat voittoa, että rauhantuotantoon muuttumaan kykenemätön järjestelmämme saisi vielä vähän elonaikaa.

Veljemme taistelivat ja kaatuivat jotta maailma olisi vapaa sellaisista pedoista kuin Hitler, Mussolini et al.

Kyllä heidän muistoaan kannattaa kunnioittaa.

Seuraavassa kadunkulmassa ostin unikon. — Nemo.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — "Sillankorvan Emäntä" ja englantilainen uutuus "Marssi Aldermastoniin" kiertävät tässä ympäristössä ensi viikon vaihteessa seuraavasti: Nolalu, CSJ:n haali, marrask. 16 p., 8:15 ill.;

Port Arthur, CSJ:n haali, marrask. 15 p. 2 ip.

Kaministiquia, CSJ:n Pohjolan haali, marrask. 16 p., 8:15 ill.;

Nolaluussa myydään ovipiletit 75 senttiä aikuisille ja 25 senttiä lapsille. Toisilla paikkakunnilla kootaan kolehti ovella. Tulkaa nauttimaan harvinaisesta näytännöstä.

Seuraavana tulee "Syntipukki" Port Arthuriin viikon kuluttua, eli marraskuun 21 pnä. Sen esittävät Nolalun näyttelijät, jotka kotikylässään näyttelivät sen viime kuun lopulla. He näyttelevät sen uuden kerran, mutta me saamme katsoa sen ensi kerran.

Kun lauantai, marrask. 21 pnä on vielä hetken päässä, niin täällä kaupunkilaisille kuin myös lähiympäristön farmareillekin jää tilaisuus valmistua tulemaan nauttimaan ja nauramaan. Tutustukaa lähemmin Nolaluun mainostuksiin.

* * *

Tämän alueen puutavarateollisuuden kapitalistiryhmät ovat antaneet ristiriitaisia lausuntoja tai arvioita teollisuustilanteesta. Yhtäällä paperitehtaiden taholta vakitettiin, että tuotannon laajentumisen esteenä ilmenee markkinain supistaminen, mutta toiset selittivät, että se on katsottava suhteellisena tuotannon laajentumiseen, mikä on ollut jatkuvaa viime vuosien ajalla. Metsäyhtiöiden taholta todetaan tuotannon laajentuminen, mutta samalla myönnetään kokonaan uuden tuotantomuotojen koneellistuminen. Tässä yhteydessä on viime aikoina tullut valituksia, että käyttämättömät metsät käyvät kauemmaksi entisistä metsäteistä.

Äskeisessään lausunnossaan Northwest Ontario Timber Assn sihteeri R. D. Hollonquest vaati Ontarion hallituksen maa- ja metsädepartmentin yhteistoimintaa maantiejaoston kanssa, jotta valtamaanteiden rakentamisen ja kunnostamisen ohella valmistettaisiin teitä syvemmälle korpiin puutavarateollisuuden edistämiseksi. Hän vetosi tähän teollisuudessa työskentelevien tulevaisuuden nimessä, sanoen Ontarion paperitehtaissa vieläkin työskentelevän 2 000 työläistä ja metsissä 23,000 työläistä.

Siinä yhteydessä tehtiin hänelle kysymys miksi eivät voi rakennuttaa teitä yhä suurempia voittoja kahmivat puutavarayhtiöt. Hän vastasi, että paperitehtaat tuottavat vuosittain noin 150 miljoonan a- vocta Ontariossa. Kun huomautettiin, että työläiset sen tuottavat, ei hän voinut vastaan sanoa. — ATH

Leipomisnäyte naisten kiltan toimesta

Fort William. — Fort Williamin International Co-op Storesin kilta piti säännöllisen kuukausikokouksensa tiistaina, marraskuun 3 pnä mrs. Jean Cooperin kodissa ja kokouksen puheenjohtajana toimi kiltamme presidentti mrs. Mae Walker. Kokoukselle esitettiin raportteja ja komitea myös ilmaisi että kiltan järjestämät osuusliikkeen yhteydessä järjestämä leipomisnäyte suoritetaan joulukuun 3 pnä Urtona Legion haalilla, Fort Williamissa. Mrs. Donna Rochdale, joka toimii Federated Co-operatives edustajana ja on kotoisin Saskatoonista saapuu silloin tänne. Tämä on toinen kerta kun hän on vieraillut täällä ja hän tulee myös vierailemaan Nolalussa ja Geraldtonissa. Tilaisuudessa annetaan erikoinen ovipalkinto ja myös jaetaan useita koreja osuusliikkeiden valmistamia tuotteita.

Kun asiasta oli keskusteltu, niin kilta päätti lähettää edustajansa Manitoban naisten kiltan vuosikokoukseen, joka pidetään Brandonissa marraskuun 12 ja 13 pnä. Mrs. Bertha Hillberg valittiin edustajaksi.

Opetusajheena oli tässä kokouksessa esillä kysymys Saskatchewanin vehnäpoolista ja jauhomyllystä ja myöskin kuinka osuusliikkeen toimesta valmistetaan keittoöljyä auringonkukan siemenistä.

Kokouksessa myös oltiin sitä mieltä, että sihteerin pitää kirjoittaa protestikirjeensä Yhdistyneille Kansoille sen johdosta koska Ranska aikoo suorittaa ydinasekokeilun Saharalla.

Seuraava kokous päätettiin pitää illalla ja siitä samalla muodostuu joulukokous, mihin kaikki tuovat joululahjansa ja ne jaetaan kokouksen osanottajille. — Esther R.

Naisilla vilkasta toimintaa Torontossa

Toronto. — "Toimen naisilla" on edelleen kiirettä toimintaa. Viimeksi Don haalilla pidetyt kahviaiset onnistuivat yli odotusten. Suurkiitos ravintolatarpeiden lahjoittajille ja juhlavieraille hyvästä kannatuksesta. Nuken omistajaksi pääsi Elli Karvonen numerolla 68. Viikkoa myöhemmin järjesti kahviaiset kotonaan Martha Antila ja siellä sitten pöytä kauniisti katettu. Kiitokset Marthalle ja Matille vaivoistaan.

Nyt sitten onkin kova kiire joulumyyjäisten järjestelyssä. Ne pidetään 28 pnä marraskuuta. Myyjäisten hyväksi vastaanotetaan kiitollisuudella lahjoituksia ja kaikkia pyydetään palauttamaan Don haalille keräyslistansa 14 päivään mennessä. Samana päivänä kello 2 ip. pidetään kokous johon toivotaan runsasta osanottoa. Esille tulee silloin tärkeitä asioita. Myös on kahvitarjoilu.

Vapauden haasterahastoon toimme $25 lahjoituksen. Kiitos Ainolle soitosta ja laulusta haalille järjestetyssä tilaisuudessa. Myyjäisten yhteyteen voidaan luultavasti järjestää jotakin erikoista ajanvietettä. Etukäteen hyvästä kannatuksesta kiittäen, — A. L.

USAn TV-HUIJAUS PAISUU JATKUVASTI

Washington. — Television "tietokilpailujen" taustaa selvittelevä Yhdysvaltojen kongressin valiokunta kuulusteli keskiviikkona erään 12-vuotiaan tv-tähden impressaaria. Hän kertoi, että suunnilleen vuosi sitten 32,000 dollaria voittanut Petty Duke oli saanut tietää kaikkien kysymysten oikeat vastaukset ennalta. Impressaari selitti kuulleensa huiputuksesta vasta myöhemmin, jolloin hän oli hämmästynyt kovin.

Valiokunta kuuli myös erään herra Martin Revsonin todistuksen. Hän työskentelee Revlon-nimisessä kosmeettisten aineiden liikkeessä, joka oli maksanut 64,000 dollarin tv-ohjelmasta. Revson kertoi, ettei hänellä ollut aavistustakaan ennakkojärjestelyistä.

Tiistaina oli kaksi ohjelmantuottajaa lausunut, että Revlon-yhtiössä tiedettiin vilpillisestä menettelystä.

Keskiviikkona paljastui jälleen uusi tv-huijaus. Valiokunta ilmoitti nimittäin erään todistajan paljastaneen, että tämä oli voittanut televisiossa 23,000 dollaria "Tic Tac Dough"-nimisessä ohjelmassa. Kysymykset ja oikeat vastaukset oli esitetty hänelle etukäteen.

TODISTAJA EROSI ARMEIJASTA

Fort Sill. — Yhdysvaltain armeijan kapteeni, joka oli voittanut 106,000 dollaria "Tic Tac Dough"-nimisessä televisiokilpailussa, jätti keskiviikkona eroanomuksensa armeijaministeriöön. Ero myönnettiin heti.

Syy eroanomukseen oli, että hän kiisti saaneensa mitään apua kilpailussa ja hänet oli kutsuttu todistamaan useissa televisiokilpailuissa paljastuneita petoksia tutkivaan valiokuntaan. Hän oli sitä mieltä, että hän voi paremmin esiintyä valiokunnassa siivilipukuisena kuin armeijan kapteenina.

SANA PARI TORONTON OSASTON KOKOUKSESTA

Toronto. — Koska tässä allekirjoittaneen korviin on tullut moitteita, että ei ole ollut Vapaudessa useampiin kuukausiin mitään raportteja osastomme kokouksista, niin päätin tässä edes jotain tuoda esille viime kokouksen keskusteluista. Kokous pidettiin viime maanantaina marraskuun 2 p. iltana.

Tärkeimpänä keskustelun aiheena oli Vapauden hyvässä menossa oleva haasteryntäys ja myöskin Liekin ja Vapauden levitysryntäys. Katsottiin erikoisen ajankohtaisen olevan nyt lehdistömme taloudellisen aseman tukeminen samalla kun levitystyökin, koska tällä hetkellä on tapahtumassa suuria historiallisia muutoksia, sekä tieteellisellä että koko maailmaa käsittävällä taloudellisella rintamalla, erikoisemmin sosialistisen ja kapitalistisen maailmanosan välillä tulee taistelu kiihtymään rauhallisessa kilvoitetlussa kumpi järjestelmä on parempi ja saa paremman, onnellisemman elämän koko hmiskunnalle, eikä ainoastaan harvoille.

Kokous päättikin luovuttaa osaston kassasta heti $50.00 Vapauden haasteryntäyksen hyväksi, ja kehoittaa kaikkia yksityisiä haastettuja vastaamaan pikaisesti haasteensa ja jos on joitakin, joita ei ole haastettu, voi vielä oma-aloitteisesti antaa lahjoituksensa ja haasteensa Vapauden asiamiehille, tai jos ei asiamiestä ole ympärillä niin lähettää suoraan Vapauteen, että saadaan haasteryntäys pikaisesti mahdollisimman suureksi. Sitä paremmin voi lehtemme selostaa maailman tärkeistä tapahtumista totuudenmukaisesti, mitä paremmassa taloudellisessa asemassa se on.

Levitysryntäykseen nähden todettiin, että osuutemme on Toronton kohdalta täytetty, onpa joku rapioitakin Vapaudelle, mutta Liekin kuota ei ollut vielä täysi. Päätettiin yrittää parhaamme saada mahdollisimman paljon rapioita, ja jokaisen jäsenen tulisikin katsella ympärilleen jos olisi mahdollisuuksia saada uusia tilauksia Liekille ja Vapaudelle.

Kokous päätti yksimielisesti lähettää ,päätöslauselman Canadan parlamentin jäsenille, jossa kehoitetaan heitä toimimaan maailman yleisen aseistariisumisen puolesta. Kokouksessa kerättiin myöskin yksityisesti nimiä listoihin, jotka tullaan lähettämään parlamentin jäsenille saman asian edistämiseksi.

Keskusteltiin myöskin Liekissä ja Vapaudessa julkaistavista tervehdys ja onnitteluilmoituksista, joita aina joskus kerätään kotiillatsuissa tai muissa isommissa tai pienemmissä tilaisuuksissa. Pidettiin niitä erikoien tärkeinä lehtiemme taloudellisen aseman tukemiseksi, kuten myöskin se on kaunis tapa onnitella ystäviä. Kehoitettiin keräämään nimiä kaikissa mahdollisissa tilaisuuksissa, mutta pienin summa onnitteluissa tulisi olla 50 senttiä yksityisiltä henkilöiltä ja jättää se vanha 25 senttiä pois, koska rahan arvo on hyvin paljon laskenut sen jälkeen kun 25 senttiä oli yleisenä summana onnittelujen keruussa.

Yleensä kokouksessa annetut eri komiteoiden raportit olivat hyvin kiitettäviä, esimerkiksi koti-illatsuja oli järjestetty useampia osastomme rahaston kartuttamiseksi ja kaikista oli ollut huomattavat taloudelliset tulokset. Näyttämökomitean raportista ilmeni, että uutta näytelmää harjoitellaan (allekirjoittanut ei saanut haraviinsa sen nimeä) ja aikaisemmin esitetty "Syntipukki" tullaan esittämään toisen kerran ensi sunnuntaina marraskuun 15 pnä kello 4 ip. Jokainen joka ei ollut tilaisuudessa saapumaan ensi näytökseen voi nyt tulla toiseen näytökseen, ja takuulla se tullaan nyt viemään vieläkin paremmin kuin ensikerralla. Tilaisuuksia on järjestetty Don haalille joka sunnuntai ja eri kirjeenvaihtajat tulevat niistä Vapaudessa ilmoittamaan, kuitenkin tässä huomautan niistä valtavista Einojen kabarettipaarteista, että ne on perjantai-iltana marraskuun 20 pnä. Pitäkää tämä erikoisesti mielessä, koska siellä tulee olemaan paljon uutta ja erikoista, jota ei kukaan voi olla näkemättä.

Uudenvuoden kabaretti-illan tulee järjeestämään sitä varten valittu komitea, johon on valittu edustajia kaikista eri alajaostoista, ja niistä tullaan kuulemaan vielä paljon, mutta tämä vaan ennakkotietona, että ei kukaan yksityinen tule järjestämään yksityispaarteja, vaan uudenvuoden vastaanotto tullaan viettämään yhdessä toveri- ja ystäväjoukkomme kanssa.

— Victor.

HAASTERYNTÄYSTULOS ON NYT $7,630.58

Vapauden haasteryntäysrahastotn — karhujen karkoittamiseksi sanavapauden kimpusta — saapui viikon vaihteessa jälleen toistakymmentä lahjoitusta ja niiden katteeksi kaunis rahasumma $93.00 sekä joukko uusia haasteita ja vetoomuksia "Matti Myöhäisille" haasteensa maksamiseksi. Kiitos lahjoittajille.

Aikaisemmat lahjoitukset huomioonottaen Vapauden haasterahastoon on nyt kerääntynyt $7,630.58. Lahjoituksia ja uusia haasteita saapui nyt seuraavasti:

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN TORONTON OSASTO, lahjoittaa $50.00 lisää entisen $50.00 lahjoituksen lisäksi Vapauden hyväksi, että sen ilmestyminen olisi turvattu.

"AIKAMME NAISET", Port Arthur, Ont., lahjoittavat $10.00 Vapauden hyväksi, että Vapauden ilmestyminen olisi turvattu. Lahjoitamme tulon kahvista ja seurapelistä Vapauden hyväksi.

SYLVI PÄIVIÖ, Long Lake, Ont. vastaa $2.00 Matti Haverin haasteeseen ja haastaa seuraavat henkilöt: A. Wuorinen, Sault Ste. Marie ja A. Salminen, Toronto.

NESTORI JOPILA, Val d'Orista, Que., vastaa $2.00 Oskari Tuomen, Malarticista antamaan haasteeseen ja kehoittaa kaikki muitakin myöhäisiä tekemään samoin tai paremmin.

MARTHA JA WALTER WAHAMAA, Azilda, Ont., vastaavat $2.00 Riikka ja Otto Wiitasalon haasteeseen ja haastavat Lily ja Bill Riuttan, Azildasta.

MATTI MYÖHÄINEN, Port Arthur, Ont., vastaa Kusti Perälän haasteeseen lahjoittamalla $5.00 Vapauden karhujen kintuilta pois pitämiseksi ja kehoittaa toisia myöhäisiä tekemään samoin.

PEKKA JA LENNU PETERSON, Kivikoski. Ont., vastaavat Into Korhosen haasteeseen ja lahjoittavat $2.00 Vapauden talousaseman turvaamiseksi.

JOHN RASI, Sunshine, Ont., vastaa A. Räsäsen haasteeseen $1.00 ja kehoittaa toisia naapureita tekemään samoin.

MARTTA RUOHO, Nipigon, Ont., vastaa Erkki Rajalan, Nipigonista antamaan haasteeseen $5.00 ja kiittää hoksauttamisesta ja toivoo, että kaikki Vapauden lukijat lahjoittavat vointinsa mukaan lehtensä hyväksi.

FANNY JA LENNI SEPPÄLÄ, Toronto, Ont., lahjoittavat $5.00 Impi ja Einar Mähösen hatsaeen johdosta ja haastavat Martha ja Frank Enges, Kirkland Lake, Ont. ja Väinö Pesola, Sudbury, Ont., tekemään samoin.

KERTTU JA VICK AHO Hoyle, Ont., vastaavat $2.00 Jussi Luhtalan haasteeseen lehtemme tukemiseksi.

ANNA JA WERNER KEHYSMAA, Hoyle, Ont., vastaavat $2.00 Jussi Luhtalan haasteeseen Vapauden tukemiseksi.

ANNI JA PAUL OJA, Connaught Station, Ont., lahjoittavat $2.00 Vapauden hyväksi ja kehoittavat toisiakin lehden lukijoita tekemään pienen lahjoituksen.

AINO JA SERGEI Niemi, Vancouver, B. C., vastaavat saamiinsa haasteisiin $3.00 siinä uskossa, että myöhäinenkin lahjoitus karkoittaa karhuja Vapauden kintereiltä.

OIKAISU: TOM HERALA, Port Arthur, Ont., eikä TOM PERALA, kuten oli virheellisesti ilmoitettu lehdessämme, lahjoitti $1.50 Vapauden haasterahastoon.

Tässä katsauksessa	**$ 93.00**
Aikaisemmin julkaistu	**7,537.58**
Yhteensä	**$7,630.58**

Eire löi Ruotsin jalkapallossa maalein 3-2

Dublin. — Eire voitti Ruotsin 3—2 Dublinissa pelatussa jalkapallomaaottelussa. Puoliajalla peli oli 2—2. Ruotsi johti 13 minuutin pelin jälkeen 2—0, mutta sitten irlantilaiset tasoittivat tulokseen 2—2 ja tekivät toisella jaksolla voittomaalin.

Ruotsin ensimmäinen maali syntyi 7. minuutilla, jolloin Rune Börjesson ampui korkean pallon, joka osui oikeaan puolustajaan McGrathiin, muutti suuntaansa ja meni maaliin. 13. minuutilla oli tilanne 2—0 Berndtsonin laukaistua kierrepallon maalivahti Dwyersin käsien alitse.

Kaksi minuuttia myöhemmin Haverty teki Irlannille maalin, jota ei kuitenkaan hyväksytty. Irlantilaiset hyökkäsivät uudelleen ja 17. minuutilla Giles laukaisi 2—1. Tasapeliin 2—2 päästiin 24 minuutin pelin jälkeen. Haverty antoi pallon keskelle, missä Curtis pukkasi sen otsallaan maaliin. Tällöin oli Ruotsi hätää kärsimässä, mutta lisää maaleja ei syntynyt.

Eire, jonka 11 pelaajasta seitsemän oli lauantaina mukana liigaotteluissa, aloitti toisen jakson painostuksella ja 8 minuutilla irlantilaiset menivät johtoon. Curtis oli jälleen asialla. Tilanne pysyi 3—2 peliajan loppuun saakka.

Mullistava mäkikeksintö

Helsinki. — Olympiahiihtäjiemme valmennusleirillä Vuokatilla kokeillaan uutta suomalaista mäkikeksintöä, jota ovat kehitelleet valmentaja Lasse Johansson ja maisteri Arvo Laakso. Kysymyksessä on sahajauho- ja parafiinipäällysteinen mäki, jonka kustannukset ovat vain 5 % Keski-Euroopassa käytössä jo olevien plastikmäkien hinnasta. Mikäli rakenteilla olevasta Vuokatin mäestä päästään hyviin tuloksiin, tuo tämä mäkiratkaisu mullistuksen mäkimiestemme harjoitteluun, toteaa päävalmentaja Saarinen.

Vuokatin mäkeen on levitetty ohut sahajauhokerros uuden mäkikeksinnön mukaan, tämä sahajauhokerros päällystetään harvalla kankaalla ja sidotaan paraffiinilla. Sen päälle pannaan toinen, ohuempi sahajauhokerros, joka niinikään sidotaan paraffiinilla ja päällimmäiseksi tulee ohut sahajauhon ja boraxhapon sekoitus.

Lähemmät kokeilut näyttävät, ollaanko mäkimiesten harjoittelussa siirtymässä aivan uuteen aikakauteen. Tällainen sahajauhomäki tulee huomattavasti plastikmäkeä halvemmaksi. Laskelmien mukaan maksaa Vuokatin 32 metrin kokoisen mäen plastikilla päällystäminen noin 10 miljoonaa markkaa, mutta tällä uudella sahajauhoseoksella ovat kustannukset vain 500,000 markkaa.

Ammattinyrkkeilijäin arvojärjestys

USA:n nyrkkeilyliiton viime viikolla julkaiseman arvolistan mukaan on arvojärjestys raskaassa sarjassa seuraava:

Mestari: Ingemar Johansson, Ruotsi.

Haastajat: 1) Floyd Patterson, USA, 2) Zora Follay, USA, 3) Sonny Liston, USA, 4) Eddie Machen, USA, 5) Henry Cooper, Iso-Britannia, 6) Roy Harris USA, 7) Billy Hunter USA, 8) Alex Miteff, Argentiina, 9) Charlie Powell,USA ja 10) Cleveland Williams USA.

HANNAH HÄKKISEN
MUISTOLLE
Kuoli lokakuun 16 päivänä 1958.

Ilman hyvästiä hän nukkui pois,
jätti muistot niin rakkaat
meidän lastensa sydämiin.

Aina muistaen,

Tyttäresi ja neljä poikaasi perheineen.

Vain viisi suomalaista pääsi tänä vuonna 10 parhaan tilastoihin

Helsinki. — Suomen yleisurheilun menneen kesän tilasto on murheellisempi kuin koskaan aikaisemmin, sillä eri lajien 10 parhaan tilastoihin sopii vain 5 suomalaista.

Olavi Salonen 1,500 m tuloksellaan 3.42,0, on tilastossa 10 tilalla. Matti Huttunen ja Höykinpuro ovat päässeet 5000 m ennätysjuoksullaan tilastossa seitsemänneksi ja kahdeksanneksi. Huttusen aika oli, niinkuin muistettanee 13.51,8 ja Höykinpuron 13.52,6. Erkki Rantalan 10,000 m 29.21,0 oikeuttaa 6 tilalle. Eero Salminen on korkeushypyssä tuloksellaan 210 kuudentena ja siinäpä sitten tilastointi Suomen osalta päättyykin. Eipä tosiaankaan ole syytä pullisteluun.

Amerikkalainen öljy-yhtiö joutui vaikeuksiin Perussa

Lima. — Perun parlamentti äänesti 101—5 joku päivä sitten kehoittaen hallitusta peruuttamaan USA:n Texas Petroleum yhtiön toiminnan Perussa ja sitä sopimusta vastaan, joka on tehty USA:n kanssa lentokoneista otettujen kuvien suhteen.

Tähän toimenpiteeseen ryhdyttiin sen jälkeen kun Perun ilmailuministeri selitti, että yhtiön hallussa on 2,871 lentokuvaa Perun pohjoisosista. Hän piti tätä vaarallisena Perun kansalliselle turvallisuudelle.

USA:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaan vuonna 1948 USA kieltäytyi antamasta lentovoimiensa ottamia kuvia kellekään ilman Perun hallituksen suostumusta. Nyt öljyyhtiö on väittänyt, että sen hallussa olevat kuvat on otettu vuonna 1943 ja ovat sopimuksen ulkopuolella.

Beringin salmen pato mahdollinen rakentaa

Toronto. — Neuvostoliiton suurlähettiläs A. A. Aroutuniań antoi ymmärtää puheessaan täällä Empire Club of Canadan järjestämässä tilaisuudessa, että Neuvostoliitto on edelleen valmis patoamaan Beringin salmen, joka on Alaskan ja Siperian välillä. Neuvostoliitto teki tarjouksensa patoamisesta useita vuosia sitten. Nyt hän sanoi: "Ehkä toiset heistä ajattelevat, että puhun lastentarinoita, mutta tosiasia on, että patoamisen suunnittelija, tunnettu neuvostoliittolainen insinööri Peter Borissov on työskennellyt padonrakentamisalalla 30 vuotta ja tietää mistä on kysymys."

Borissovin tutkimuksien mukaan pato pitäisi rakenta sementistä ja se tulisi olemaan 74 kilometriä pitkä ja enintään 50 metriä syvä. Aroutunian osoitti, että sen rakentaminen olisi mahdollista ja se auttaisi pohjoisen alueen lämmittämisessä mahdollisesti siinä määrin, että St. Lawrencen meritie olisi käytettävissä koko talven ajan.

Samalla hän osoitti, että Canada ja Neuvostoliitto ovat jo sopineet luennoitsijain vaihdosta vuoden 1960 —61 aikana. Hän lausui myös toivomuksensa, että Canadan ja Neuvostoliiton kesken kehittyisi laajempi turistivaihto, sillä Neuvostoliitossa on valmistauduttu ottamaan vastaan paljon enemmän vieraita.

Vasemmistohallitus Islantiin

Reykjavik. — Islannin kommunistit ilmoittivat edistyspuolueen puheenjohtajan Hermann Johanssonin lähettäneen sekä kommunisteille että sosialidemokraateille kirjelmän, jonka mukaan edistyspuolue on kiinnostunut uuden vasemmistovoittoisen kokoomushallituksen muodostamisesta.

Morgunbladid kirjoittaa, että edistyspuolue on valinnut entisen pääministerin Olafur Thorsin ja entisen ulkoministerin Bjarni Benediktssonin neuvottelemaan sosiaalidemokraattien ja kommunistien kanssa.

PETER A. VESA
B. A., LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

Kesäkauden alennetuilla hinnoilla
tarjoamme asiakkaillemme hiushoitoa, kasvo-, käsi-ja jalkahoitoa, ripsien ja kulmien värjäystä sekä sauna ja hieronta.
SUOMALAINEN PALVELU
GAY PAREE
Beauty Salon
Puhelin LE. 1-6301
551 A Bloor St. W., Toronto, Ont.

Turistiliikenne lisääntyy Neuvostoliittoon

Lontoo. — Turistiliikenne Neuvostoliittoon tulee epäilemättä huomattavasti lisääntymään ensi vuonna verrattuna kuluvaan vuoteen.

Täällä olevan Neuvostoliiton matkailutoimiston Intouristin johtaja M. I. Amanie sanoi, että ensi vuonna Neuvostoliittoon saapuvat turistit eivät tarvitse oppaita ja tulkkeja. Kustannukset tulevat olemaan noin $44.00 päivältä siihen sisältyen matkakulut ja ylöspito.

Hän sanoi, että turisteilla tulee olemaan mahdollisuus metsästää hirviä Krimillä taikka kylpeä Jaltassa taikka muissa kylpypaikoissa Mustanmeren rannalla.

Pariisissa Intouristin virkailija sanoi, että turistiliike Ranskasta Neuvostoliittoon tulee lisääntymään varsinkin kun frangilta on poistettu rajoitukset.

Intourist tiedoittaa, että loistomatka Neuvostoliitossa, kuten 23 päivän kiertomatka Moskovaan, Leningradiin, Odessaan, Jaltaan, Kieviin ja Harkoviin maksaa noin $900.00.

Roomassa olevasta Intouristin toimistosta tiedoitetaan, että 6,180 italialaista vieraili Neuvostoliitossa viime vuonna.

Ruotsalaisia autoilijoita kehoitetaan tekemään kämppäysmatkoja Neuvostoliittoon ensi vuonna. Kuluvana vuonna kaksi laivaa kuljetti matkustajia Ruotsin ja Neuvostoliiton välillä ja tulevana kesänä lisätään yksi matkustajalaiva tälle linjalle.

Shavlakadze on yhä kunnossa

Moskova. — Äskettäin suoritetuissa yleisurheilukilpailuissa Tiflisissä voitti Shavlakadze korkeushypyn tuloksella 2.10. Hänen paras tuloksensa tänä vuonna on 2.13.

— Diskvalifioiminen, urheilijaa koskeva kielto osallistua kilpailuun.

RIKSIN SARJAN *ja muita* suosikkiromaaneja

* * *

Zane Grey:
ERÄMAAN KULTAA
336 sivua — Hinta nid. $1.25

Zane Grey:
BETTY ZANE
314 sivua - Hinta nid. $1.25

Zane Grey:
UKKOSVUORI
232 sivua - Hinta nid. $1.00

Agatha Christie:
AIKATAULUKON ARVOITUS
199 sivua - Hinta nid. $1.00

James Curwood:
VIIMEINEN RAJA
253 sivua - Hinta sid. $1.25

Zane Grey:
VIIMEINEN AJO
289 sivua - Hinta nid. $1.25

Sigrid Undset:
YKSITOISTA VUOTTA
Herkkä muistelmaromaani lapsesta
371 sivua - Hinta nid. $1.00

Sigrid Undset:
PEILIKUVIA
390 sivua - Hinta nid. $1.00

A. E. V. Mason:
MYRKKYNUOLI
Salapoliisiromaani
356 sivua - Hinta nid. $1.25

Rex Beach:
HOPEAPARVI
Seikkailuromaani
266 sivua - Hinta nid. $1.25

Eino Koivistoinen:
MEREN TYTÄR
Kertomus valtameriltä
253 sivua — Hinta sid. ... $1.50

Gunvor Fossum:
PELOTON TYTTÖ
Aurinkoinen ja reipas kirja.
231 sivua — Hinta sid. ... $1.75

Gunvor Fossum:
HYMYSUU
181 sivua — Hinta sid. ... $1.75
Tämän aurinkoisen kertomuksen tapahtumat liikkuvat norjalaisessa pikkukaupungissa ja sen lähimmässä ympäristössä. Päähenkilönä on reilu, hyväntuulinen koulutyttö, "Hymysuu", joka virkein silmin seuraa aikuisten edesottamuksia ja heistä huolimatta varttuu nasevia arvostelujaan.

* * *

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing
COMPANY LIMITED
Box 69 Sudbury, Ontario

RAKENTAVAN KIELENKÄYTÖN PERUSTEOS
AARNI PENTTILÄN *uusi*
SUOMEN KIELIOPPI
Sivun koko 7"x10"
692 SIVUA — HINTA SID. $8.50

Professori Aarni Penttilän uusi, perusteellinen "Suomen kielioppi" on nyt vuosia kestäneen työn jälkeen valmistunut. Tähän saakka on Suomen yliopisto-opetuksessakin jouduttu käyttämään E. N. Setälän kouluja varten laatimia deskriptiivisiä kieliopin esityksiä, jotka suurista ansioista huolimatta ovat jo osaksi vanhentuneet, niin että laajemmin kielemme erikoisluonnetta ja rakennetta valaisevia tietoja on ollut kerättävä monista eri lähteistä.

Paitsi korkeamman opetuksen tarpeisiin on prof. Penttilän uusi kielioppi suppeiden kielenoppaiden ja kohdakkoin kokonaisuudessaan valmistuvan "Nykysuomen sanakirjan" lisäksi välttämätön apuneuvo jokaiselle kirjallisen työn tekijälle.

Sen selkeät ja ytimekkäät säännöt sekä olvallinen ja runsas esimerkkikokoelma muodostavat tyhjentymättömän aineiston, johon jokainen voi luottavaisesti turvautua pyrkiessään selviytymään kielellisten ilmausten vaikeuksista.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Kirjakaupassamme on nyt suurin ja monipuolisin romaanikirjojen valikoima, mitä on ollut moneen vuoteen

Nyt ovat varastossamme Netta Muskettin uudet romaanit.

NETTA MUSKETT:
VARJOT VÄISTYVÄT
235 SIVUA — HINTA SID. $3.25
Tämän Netta Muskettin uuden romaanin tapahtumat alkavat Maxinen lapsuuden Intiasta ja kärjistyvät huippuunsa sodan runtelemassa Euroopassa, missä ihmiset ovat joutuneet paljon kokemaan ja paljon kärsimään. Se on kertomus kiihkeästä, epätavallisesta naisesta, Maxinesta, joka ei oppinut tyytymään puolinaiseen onneen — hänen ehtonsa oli kaikki tai ei mitään.

NIKO KAZANTZAKIS:
VIIMEINEN KIUSAUS
432 SIVUA — HINTA SID. $4.00
Niko Kazantzakisin teos Viimeinen kiusaus muuttaa rohkealla otteella ristiinnaulitsemiskertomuksen realistiseksi ja vaikuttavaksi romaaniksi. Se kuvaa levotonta aikaa — tuttujen historiallisten hahmojen todellista ja elävää elämää värikkäässä arkipäivässä. Roomalaisten legioonien 'suojeluksessa' he elävät vapaudentaistelijoiden ristien varjossa; näitä ristejä kohoaa teloituspaikoilla kautta maan. Huomispäivän pelossa ja hengellisessä koditttomuudessaan he turvautuvat väkivaltaan, rakkauteen ja uneksivat luvatusta vapauttajasta.

NIKO KAZANTZAKIS:
VAPAUS TAI KUOLEMA
338 SIVUA — HINTA SID. $3.25
Vapaus tai kuolema on saanut nimensä kreikkalaisten vapaaehtoisjoukkojen taisteluhuudosta heidän käydessään vuosisatojen aikana toivottoman epätasaista kamppailua vieraita vallanpitäjiä vastaan. Romaani kertoo eräästä kapinayrityksestä ja sen verisestä kukistamisesta turkkilaisten hallitsemalla Kreetan saarella 1800-luvun lopulla. Se kertoo voimakkaista, alkukantaisista ihmisistä ja on täynnä läikehtivää tunnetta, villiä huumoria, raikasta aistillisuutta ja jylhää tragiikkaa. Romaani on uusi vakuuttava todistus nyky-Kreikan suurimman kirjailijan valtavasta luomisvoimasta, joka lunastaa hänelle aseman aikamme suurimpien kertojien joukossa.

JOHN STEINBECK:
VIHAN HEDELMÄT
444 SIVUA — HINTA SID. $3.75
John Steinbeckin Vihan hedelmät on amerikkalaisen kirjallisuuden merkkiteoksia ja yksi meidän aikamme harvoja todella suuria romaaneja.
Romaani kertoo köyhän vuokraviljelijän Joadin perheestä taloudellisen ja yhteiskunnallisen kriisikauden puristuksessa. Oklahoman maanviljelijät raatavat pienillä, vuosi vuodelta yhä hedelmättömämmillä palstoillaan, jotka heidän esi-isänsä aikoinaan ovat vallanneet intiaaneilta. Maa ei kuitenkaan ole heidän omaansa; sen omistaa untemäton 'hirviö' nimeltä Pankki. Eräänä päivänä pankin edustajat ilmoittavat, että maasta muodostetaan suurviljelmiä ja vuokralaiset saavat lähteä kodeistaan.

Corbett T. Thigpen ja Hervey M. Cleckley:
EEVAN KOLMET KASVOT
291 SIVUA — HINTA SID. $3.85
"Vuoden erikoisin ja kiintoisin kirja"
Elämä itse on antanut aiheen tähän poikkeukselliseen kirjaan. Lääkärien kertoma, mielikuvituksellisilta tuntuva kuvaus nuoresta aviovaimosta, jossa yhdistyi kaksi toisilleen vastakkaista persoonallisuutta, jotka lopulta muuntuivat vielä kolmanneksi.

TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

UUSI 5-HUONEEN TALO myytävänä Simon Laken lähellä. Erittäin sopiva Creightonissa ja Copper Cliffissa työskenteleville. Tiedustelkaa lähemmin: OX. 2-4242. (10-12-14)

KIINTEIMISTÖJÄ MYYTÄVÄNÄ

Taloudellisesti viisas osto

MAKI AVENUE — LOCKERBY — Viiden huoneen "bungalow" kauniin Trout Laken rannalla. Tilava istumahuone, kolme makuuhuonetta, keittiössä paljon kaappeja. Kolmen kappaleen kylpyhuone ja kuumanilman lämmitys. Mestarillisesti terassoitu piha jossa on 100 jalkaa järvenrantaa. Täysihinta ainoastaan $8,500.00 josta vain $2,000 käteen.

W. BRUCE MARTIN
Vakuutus- ja kiinteimistötoimisto
67 Elm St. E., puh. OS. 4-0735, iltaisin TAUNO LUNDGREN, OS. 4-5337.

Alavon sauna
AVOINNA
TORST., PERJANT. JA LAUANT.
kello 1—10.30 ip.
Puhelin OS. 5-7613
341 Antwerp Ave., Sudbury, Ont.

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. OS. 3-3695, Kotiin OS. 5-6729
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury

Drink SunCrest ORANGE
Se nautintorikas
VIRVOKEJUOMA
Hyvää yksin tai seurassa
SUPERIOR BEVERAGES LIMITED
PUHELIN OS. 4-4313
305 Albinson St. Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Vapauden johtokunnan kokous pidetään tänä iltana liikkeen konttorissa. Kokous alkaa kello 7.30 illalla.

Näyttämön johtokunnan kokous tänä iltana kello 7.30 Finnish haalilla. Tärkeitä asioita.

Sävel-kuoron harjoitus keskiviikkona alkaen kello 7.30 illalla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokous pidetään Finnish-haalilla ensi torstaina alkaen kello 7.30 illalla.

Työn Puiston sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin. Siellä saa Sudburyn seudun parhaimmat löylyt.

TILATKAA VAPAUS!

$ — 345 MK
Toimitetaan rahaa nopeasti kauttamme Suomeen sekä ostetaan markkoja Suomesta ja
VAIN $3.25
maksaa 2 paunan Blue Ribbon kahvipaketit (peltikannuissa) kauttamme Suomeen.
K. Saarinen, 305 Bay St.
(Matt's Bakery) Port Arthur
(Sept. 8 to Dec. 15)

NÄYTTEELLÄ UUDET
1960 FALCON
(UUTUUS PIKKUAUTO)
ja
FORD AUTOT
Ihmeellisen sirot mallit ja erikoisuudet
Suomalaisia myymämiehiä
McLEOD MOTORS
& Equipment Limited
65 LARCH STREET
Puhelin OS. 3-9501
SUDBURY

Ikkunat ja ovet erikoisalamme

Nykyaikaisilla koneilla varustetussa verstaassamme kykenemme valmistamaan kaikenkokoisia **PUISIA IKKUNOITA JA OVIA** sekä niiden **KEHYKSIÄ**. Välitämme myös valmiita sisä- ja ulko-ovia kohtuullisiin hinnoin.

Varastossa:
Kaksinkertaisia ikkunoita (5 vuoden takuu)
Penelyte- ja Barclay pöytälevyjä
Metallireunustaa
Vaneerilevyjä
Lattialevyjä
Saranoita ja lukkoja
Maaleja ja vernissaa

"Thix Jelled" uutuusmaali on
Mainiota kaikenlaisiin pintoihin sisällä eli ulkona. Kokeilkaa tänä keväänä. Nopeasti kuivavaa ja helppoa maalata. — Ei tipu pensselistä.

SUDBURY PLANING MILL
D. G. Hromlak, omist.
Puh. OS. 5-6771, ill. OS. 3-9055 11—19 GINO ST., Copper kadun päästä ylös. — SUDBURY, ONTARIO

RULLATIKETTEJA
Sopivia käyttää iltama-, juhla- ja tanssitilaisuuksien ovi- ja ravintolalippuina.
VARASTOSSAMME ON:
"ADMIT ONE",
10c, 20c, 50c, 75c, ja $1.00 lippuja
KUSSAKIN RULLASSA ON 2000 LIPPUA.
Hinta $1.25 rulla
MYÖSKIN ON SAATAVANA
KAKSOISRULLA
missä on "Admit One"-lipun lisäksi myös "KUPONKI", molemmat varustettu samalla numerolla.
Kaksoisrullan hinta $2.45 kpl.
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

Suomalaisten kaivosmiesten tärkeä kokous perjantaina

Ensi perjantaiksi on järjestetty suomalaisten kaivos- ja sulimotyöläisten tärkeä kokous Sudbury & District General Workers Union No. 902 haalille, joka sijaitsee Douglas kadun varrella. Kokous alkaa kello 7.30 illalla.

Tilaisuudessa tullaan keskustelemaan tulevista Mine-Millin osasto 598 johtokunnan vaaleista, jotka toimitetaan tk. 17 pnä.

Kokousta järjestävä komitea kehoittaa antamaan äänensä presidentinehdokkaalle Nels Thibaultille ja hänen johtokunnan ehdokaslistalleen. Kuten kaikki kaivos- ja sulimotyöläiset tietävät sinä aikana kun Thibault oli osaston presidenttinä Incon ja Falconbridgen työläiset saivat parhaimmat työehtosopimukset.

CRPn rautatieasema paloi poroksi Spanishissa

Spanish.— Viime sunnuntaina paloi poroksi täällä oleva CPR:n rautatieasema ja tulipalo uhkasi levitä lähellä oleviin lautatarhaan, hotelliin ja asuinrakennuksiin.

Tulipalo alkoi pian sen jälkeen kun Sudburyyn menevä matkustajajuna lähti 7.08 illalla. Kello 8.45 illalla oli rakennus täydellisesti tuhoutunut. Vahingot nousivat yli $10.000.

Tulipalon alkusyytä ei ole vielä voitu todeta. Sen johdosta sähkölennätinyhteys katkesi Spanishiin.

Tulipalon johdosta myöskin tuhoutui pienempi määrä pikatavara.

Nikolai Mäki haudataan keskiviikkona

Viime sunnuntaina kuoli Sudburyssa Memorial-sairaalassa Nikolai Mäki 60 vuotiaana. Hän oli pitkäaikainen Garsonin asukas.

Hän saapui vanhempiensa mukana Garsoniin 1907 jossa hän kävi kansakoulun. Mäki työskenteli Garsonissa lukuunottamatta muutamia vuosia, jolloin hän työskenteli Pohjois-Ontariossa kultakaivoksissa.

Hänen isänsä Hugo Mäki kuoli 1945 ja hänen äitinsä Hilma Mäki asuu vanhain kodissa.

Vainaja lepää Jackson ja Barnardin hautaustoimistossa ja hänet haudataan keskiviikkona Park Lawn hautausmaahan.

Tuoli on sittenkin paras istumapaikka

Tuolit ovat nykyään jumalattoman kalliita, kuten muutkin välineet, mutta ilman tuoleja on istuminen kovin hankalaa.

Näin tuumi eräs sudburylainen emäntien ryhmä, joka pani käytäntöä teorian koetinkivenä ja päätti haastaa miesväkeä mukaansa siinä mielessä, että voitaisiin auttaa majajärjestöä tuolien hankinnassa uudelle haalilleen.

Tässä mielessä järjestää emäntien ryhmä erikoisen "tuoli-bingon", mikä pidetään Finnish-haalilla torstaina, marraskuun 19 päivänä. Emännät ottavat kiitollisuudella vastaan sekä miesten avun että ns. suuren yleisön hyvän kannatuksen.

Vanhoja puutaloja määrätty purettavaksi

Kaupungin omaisuus- ja veroarviokomitea antoi viime viikon lopulla päätöksen jonka mukaan kolme eri puolilla kaupunkia olevaa puutaloa on määrätty purettavaksi.

Nämä talot ovat 186 Lansdowne St., 141 Spruce St. ja 404 Dupont St. Ensiksi mainitun talon omistaja valitti päätöksestä sanomalla, että hän on uusinut talon sähkölangoituksen.

Kaupungin insinööri T. L. Hennessy sanoi, että kaupungilla on nykyään sopimus Hydron kanssa, että jos talon sähkölangoitus määrätään uusittavaksi, niin kaupungin rakennustarkastaja tarkastaa ensin huolellisesti talon onko se hajoitettava taikka ei.

TILATKAA VAPAUS!

KUOLLUT
Nicholas Mäki

kuoli Sudburyn Memorial sairaalassa sunnuntaiaamuna, marraskuun 8 päivänä 1959, 61 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäi äiti mrs. Hilma Mäki, Pioneer Manorissa Sudburyssa, yksi veli Jalmar, Garsonissa.

Vainaja lepää Jackson & Barnardin hautaustoimistossa, 233 Larch Street, Sudbury. Hautajaiset kappelista keskiviikkona, kello 1.30 iltapäivällä Park Lawn hautausmaahan Sudburyssa.

Liisa Kautiaisen viimeinen matka

Beaver Lake, Ont. — Viime perjantaina nukui ikuiseen Sudburyn Memorial-sairaalassa yksi paikkakuntamme vanhimmista ja ensimmäisten joukkoon kuuluvista uutisraivaajista Liisa Kautiainen 81 ikävuodellaan. Muistan aina kevään 1919 jolloin samoihin aikoihin saavuimme tänne Beaver Lakelle korpea pelloiksi raivaamaan. Ei ollut silloin teistä paljon tietoa. Pussi selässä jatkoimme matkaa teiltä meidän paikalle ja tietä ei ollut minkäänlaista. Tunsit kaikki ne aikuraivaajan vastukset ja vaivat joista tämänhetken jälkeen tulevat ja nykyisin täällä olevat eivät tiedä mitään, korkeintaan voivat aavistella.

Iloinen ja hyväntahtoinen ja aina toista ihmistä auttavainen olit. Läheinen ja aina hyvä naapuri olit ja ei ole pitkä aika siitä kun syksyllä kävit meillä emmekä silloin saattaneet aavistaa että käyntinne naapurissa oli viimeinen, vaikka tiesimmekin että korkea ikä ja sairaus jo silloin oli teissä. Muistan hyvin viime sananne kun sanoitte toivovanne, että olisitte siinä kunnossa ja voinnissa että voisitte saapua uuden haalimme avajaisjuhlaan. Tulihan sitä oltua juhlissa ja riennoissa entisen haalin aikana näiden monien vuosikymmenien aikana. Jatkuvasti harvenee se uutisraivaajien joukko, joka tännekin Beaver Lakelle saapui peltoja perkaamaan ja korpia raivaamaan viljelykselle. He ovat kättensä töillä jättäneet kuolemattoman ja häviämättömän merkin tämän kylän elämään ja näkymään, jota nuorempien ja jälkeen jääneiden kannattaa kyllä muistella ja kunnioittaa sillä kaikki muu saattaa hävitä mutta työ säilyy pitkän aikaa muistossa.

Paljon oli saapunut maanantaina Jackson-Barnardin hautauskappeliin vainajan ystäviä ja tuttavia lausumaan viimeiset jäähyväiset työläisvanhukselle, ja paljon myös kotikylän kalmistoon, johon vainaja saatettiin viimeiseen lepoonsa, tekemään viimeistä palvelustaan paikkakuntamme yhdelle iäkkäämmälle joukostamme poistuneelle. Vainaja oli puolisonsa kanssa perustamassa omaa lehteämme Vapautta, ja sen lukija kuolemaansa saakka. Osastomme jäseniä oli myöskin joukostamme poistuneet kumpainenkin aikanaan. Kuinka pidetty ihminen olit, sitä todistivat ne lukuisat ihanat kukkalaitteet ja seppeleet jotka peittivät hautakumpusi. Lepää rauhassa työläisvanhus jonka työpäivä oli pitkä ja antoisa. — N.

Urheiluveteraani Kalle Honkanen 70-vuotias

Kuluvan kuun 6 pnä täytti Beaver Lakella tunnettu urheiluveteraani Kalle Honkanen 70 vuotta. Kalle sai jo nuorena poikana urheilukärpäsen pistoksen ja siitä lähtien on Kalle ollut urheilussa mukana. Hän sai alkukoulutuksensa urheiluun ja erikoisesti lempilajiinsa voimisteluun jo Suomessa Äänekoskella kuuluessaan sikäläiseen Huimaan, jonka alkujoukkoon hän jo silloin oli. 1912 lähti Kalle tähän maahan ja oli sikäli onnenpoika, ettei joutunut samana vuonna haaksirikkoon jolloin Titanic törmäsi jäävuoreen vieden mennessään suuren uhrimäärän, sillä juuri tähän laivaan hänen piti tulla mutta se oli niin täynnä ettei enää mahtunut vaan siirrettiin toiseen laivaan.

Tähän maahan saavuttuaan hän jo heti liittyi seuraan Garsonissa, joka lieneekin ollut aivan ensimmäisiä seuroja Sudburyn ympäristöllä. Siellä hän voimistelun ohella harrasti paininta. Sen jälkeen hän on kuulunut v.- ja u.-seuraan Selwoodissa ja Crean Hillissä ja samoin Sudburyn Kisaan, jonka jäsen hän on. Suurimman työnsä hän on tehnyt ja tekee täällä Beaver Lakella, jonka kunniajäsen hän on. Kalle harrasti täällä mm. hiihtoa ja oli ikämiesten etupään miehiä. Jehussa hän on muun ohella toiminut johtokunnassa vuosia ja ollut seuran sihteerinäkin pitkiä aikoja. Hän oli myöskin niitä miehiä joka oli jo pohjaa luomassa kun ensimmäistä haalia 1917 rakennettiin tänne Majavajärvelle.

Kalle on vieläkin huolimatta 70 ikävuodestaan sellaisessa kunnossa ettei ole yhtään miestä täällä Majavajärvellä joka voisi tehdä rekillä, nojapuilla, renkailla ja permannolla niitä liikkeitä, joita hän tekee tyylipuhtaasti vieläkin. Miehen ryhti on suora ja käynti kepeä ja lennokas, jossa näkyy vuosien treenauksen ja fyysillisen kunnon huolto ja kurssi. Näkee tänä päivänä monia nuoria joilla on hartiat kumarassa ja kulkevat laahustaen. Seuratkaa nuoret veteraani-Kallen esimerkkiä, liittykää urheilu- ja voimisteluseuraan ja hankkikaa terveyttä ja tarmoa urheilun ja kisailun piirissä. Kalle on ollut meillä vuosia voimistelun ohjaajana ja hän voi vieläkin opastaa teitä. Kallen elämäntyöstä voisimme kirjoittaa pitkästi ja paljon, vaan näillä muutamilla riveillä tahdon muistaa ja onnitella päivänsankaria ja toivottaa hänelle monia täysipitoisia tarmon ja reippaan elämän vuosia, jotka nojaavat fyysillisen kunnon huoltoon ja oivaltamiseen.

— Tekonimus.

Pikkujoulujuhla Finnish-haalilla jouluk. 20 pnä

Kuten aikaisemmin lehdessämme on tiedotettu pidetään pikkujoulujuhla Finnish-haalilla joulukuun 20 pnä.

Tämä juhla tulee olemaan sikäli erikoinen, että tuleva pikkujoulujuhla tulee olemaan niin lasten kuin aikuistenkin juhla. Tämä tietysti merkitsee sitä, että tilaisuuteen tulee suurempi osanottajiin nähden kuin aikaisemmin.

Pikkujoulujuhlaa valmistava elin toivoo, että se saa yleisön täydellisen kannatuksen.

Silloin tarjotaan vanhemmille kahvia kotitekoisten pullien kera ja lapsille annetaan tietysti "poppia" sekä muita herkkuja ja niiden mukana makeisia.

Komitea tiedottaa, että joulupukki on lupautunut tulemaan tilaisuuteen ja hän jakaa lahjoja lapsille.

Joulukuun 3 pnä pidetään Finnish-haalilla bingopaartit ja niistä saadut tulot käytetään pikkujoulujuhlien valmistelujen hyväksi.

HARTAUSTILAISUUKSIA

Wanup. — Hartaustilaisuus pidetään Wanupin koululla torstaina marraskuun 12 pv. klo. 8 illalla. Mr. & Mrs. Toivo Polven farmi-kodissa Wahnapitaessa perjantaina marraskuun 13 pv. alk. klo. 8 illalla ja Levackin Community Hall'issa sunnuntaina marraskuun 15 pv. klo 2 ip. — U. V. Vainio.

Tähtiraketti rakennetaan avaruudessa

Moskova. — Neuvostoliittolainen fyysikko ja insinööri Vladimir Savtshenko kirjoittaa torstaina Isvestijassa että avaruusmatkat aivan toiseen aurinkojärjestelmään ovat mahdollisia, jos voidaan rakentaa monivaiheisia raketteja avaruudessa, missä vallitsee painoton tila.

Tähtiraketin valmistaminen maan päällä olisi liian vaikeata. Tähtiraketin täytyy saavuttaa 6 000 kmn sekuntinopeus, koska välimatkat ovat niin pitkiä ettei ihmisikä riitä niiden kulkemiseen. Nykyisten rakettien nopeudella kestäisi matka lähimpään tähteen, Proxima Centauriin, 80 000 vuotta, 6 000 kmn sekuntinopeudella voidaan tämä matka suorittaa 200 vuodessa.

Toisen suuren ongelman muodostavat maan ja tähtiraketin väliset yhteydet. Savtshenkon käsityksen mukaan voidaan tämä ratkaista siten että raketin jälkeen lähetetään radiorelеasemia pitkin väliajoin. Nämä asemat vastaanottaisivat raketin lähettämät heikot merkinannot vahvistaisivat niitä ja lähettäisivät ne edelleen maahan.

Savtshenko uskoo, että kemian ja fysiikan alalla tehtävien uusien keksintöjen avulla käy mahdolliseksi toteuttaa tämä unelma jo ennen vuosisadan loppua. Savtshenko on kirjoittanut science fiction romaanin, jonka nimenä on Mustat tähdet.

Jacques Cartierin silta St. Lawrencen yli joen eteläpuolelta Montrealin saarelle on 8,670 jalkaa pitkä.

Tshou ehdottanut Nehrulle neuvotteluja rajariidasta

Hong Kong. — Kiinan kansantasavalta on ehdottanut Intialle, että molemmien maiden asevoimat vedettäisiin 20 kilometrin päähän McMahonin linjalta, ilmoitettiin Uuden Kiinan uutistoimiston tiedotuksessa eilen.

Kiinan pääministeri Tshou Enlain Intian pääministeri Nehrulle lähettämässä kirjeessä ehdotetaan, että molempien puolien olisi vedettävä asejoukkonsa takaisin alueille, joilla ne todellisuudessa ovat tilanteen hallitsijoita ja kummankin puolen tulisi pitää joukkonsa pois siten evakuoidulta alueelta.

Kirjeessään Tshou ehdotti samalla, että tulisi järjestää mahdollisimman aikaisin neuvottelut itsensä ja Nehrun kesken, joissa neuvoteltaisiin keskusteltavista rajariidoista ja muista kahden maan välisistä asioista.

Uraanityöläisten edessä synkkä joulu

(Jatkoa 1. sivulta)

uraanista, joka toimitetaan perille tammikuun 1 p. 1965 ja marraskuun 30 p. 1966 välisenä aikana.

Näistä etukäteismaksuista, jotka on tarkoitettu saamaan yhtiöt suostumaan perille toimittamisien siirtämiseen, ei peritä minkäänlaista korkoa.

Näihin toimenpiteisiin ryhdyttiin hallituksen toimesta sen jälkeen kun Yhdysvaltain hallitus oli ilmoittanut, että v. 1962 jälkeen se ei tule tarvitsemaan canadalaista uraania ja että sen uraanivarastot ovat jo entuudestaankin liian suuret.

Hallituksen järjestelyjen mukaisesti suuremmat tuottajat voisivat jatkaa uraanin toimittamista perille aikaisemman suunnitelman mukaisesti ja sitten jatkaa toimintaansa siihen mennessä ostamiensa ja keräämiensä ostosopimuksien mukaisesti.

Uraaniteollisuudessa työskentelevien työläisten tulevaisuus näyttää näin ollen erittäin synkältä kun teollisuus on suuressa määrin riippuvainen Yhdysvaltain markkinoista — Yhdysvaltain hallituksesta ja tämän ilmoituksesta, että jälkeen v. 1962 maamme uraania ei siellä tarvita.

Ei valtion omistaman Eldorado-yhtiön virkailijatkaan voi antaa mitään suurempaa lohdutusta kuin sen ennustuksen, että mahdollisesti tämän vuosikymmenen loppuun mennessä voidaan kehittää siviilitarkoituksiin käytetyn uraanin kysyntää.

CSJ:n TORONTON OSASTON NÄYTTÄMÖ
esittää yleisön pyynnöstä näytelmän
"SYNTIPUKKI"
TOISEN KERRAN
Sunnuntaina, marraskuun 15 pnä klo 4 i.p.
DON-HAALILLA
Tervetuloa!

KANSALLISKIRJALLISUUTEMME HELMI
"NUMMISUUTARIT"
VÄRIFILMINÄ
Aleksis Kiven ikinuorekas, valloittava näytelmä esitetään
ST. CATHARINES
Ukrainian Hall, 85 Haynes Ave.,
perjantaina, marraskuun 12 pnä klo 8 illalla
WINDSORISSA
Casa Romana Hall, 2585 Seminole St.,
lauantaina, marraskuun 14 pnä klo 8 illalla
SUOMALAINEN UUSIN VÄRIFILMI
"NUMMISUUTARIT"
(7-10)

KONELATOJA HALUTAAN
Ammattitaitoinen KONELATOJA saa heti toimen kustannusyhtiömme latomossa. Union työpaja, 5 päiväinen työviikko, kahden viikon palkallinen loma yhden vuoden palveluksen jälkeen, ryhmäsairas- ja tapaturmavakuutus.
Hakemuksen yhteydessä mainittava entinen kokemus tai liitettävä mukaan mahdolliset työtodistukset.
Hakemukset lähetettävä marraskuun 10 päivään mennessä osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Limited
100 Elm St. West — P. O. Box 69, Sudbury, Ontario

Osakkeenomistajien ja ostajapiirin huomioon!
Workers' Co-Op of New Ontario Ltd:in
PUOLIVUOSIKOKOUKSET
pidetään seuraavasti:
SOUTH PORCUPINESSA
Suomalaisella haalilla
Maanantaina, marraskuun 16 pnä kello 8 illalla
TIMMINSISSÄ
Ukrainian haalilla, 98 Mountjoy St.
Torstaina, marraskuun 19 päivänä kello 8 illalla
Kokoukselle esitetään tili- ja toimintaraportit sekä käsitellään sääntömääräiset asiat.
Workers' Co-Op of New Ontario Ltd.
SOUTH PORCUPINE, ONTARIO

Suomen edesmenneen presidentin
J. K. PAASIKIVEN muistelmat
TOIMINTANI MOSKOVASSA JA SUOMESSA 1939-41
Yhtenä osana, kangaskansissa, yhteensä 438 isokokoista sivua
Hinta sid. $6.50
Tämän kaksiosaisen teoksen ensimmäisessä osassa käsitellään talvisodan aikaa ja tapahtumia. Toisessa osassa "jatkosodan" aattotapahtumia.
"Tämä teos, jota suosittelemme lämpimästi osastojen ja seurojen sekä yksityisten kansalaisten kirjastoihin, poikkeaa jyrkästi aikaisemmin lukemistamme "muistelmista" siinä, että kirjoittaja esiintyy asiallisesti vakaumuksen miehenä niissäkin tapauksissa, missä historia on osoittanut hänen olleen väärässä — tai tulee niin osoittamaan. Tämän teoksen suurimpana arvona on se, että toisin kuin esimerkiksi pääasiassa omaa minäänsä nostavat Tannerin muistelmat, Paasikiven muistelmat avaavat ns. suurelle yleisölle "kokonaan uusia näköaloja" näistä raskaista sotavuosista ja ennen kaikkea siitä, miten ne olisivat olleet vältettävissä."
— Ylläoleva on lainaus Vapauden päätoimittaja Wm. Eklundin lausunnosta, joka julkaistiin Liekin taide- ja kulttuuriosastossa tammikuun 10 pnä 1959, koskien yllämainittua teosta.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Ltd.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

New Yorkista suoraan Helsinkiin!
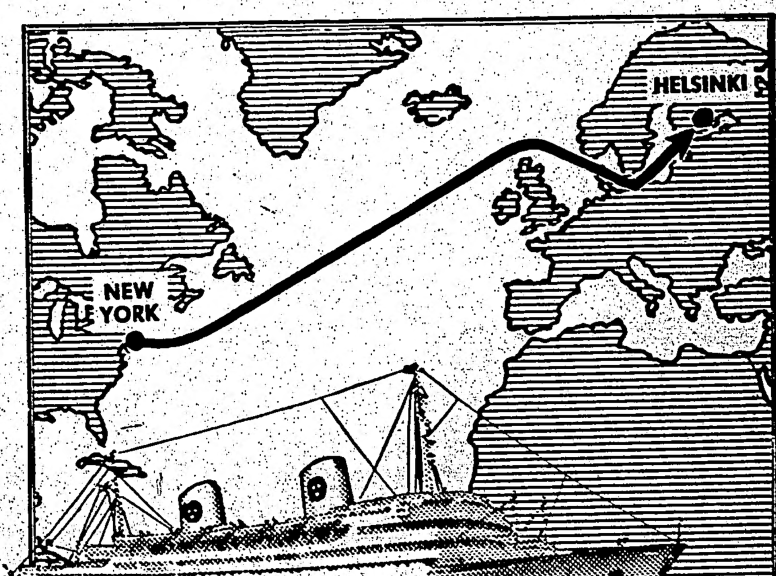

RUOTSIN AMERIKAN LINJA
järjestää suoran laivavuoron
SUOMEEN 1960
M. L. GRIPSHOLM
lähtee New Yorkista huhtikuun 28 päivänä
1960 saapuen Helsinkiin toukokuun 8 päivänä.
Tehkää paikkatilauksenne NYT tähän ensi kevään huvimatkaan, joka tehdään upealla ja uudella GRIPSHOLM-laivalla New Yorkista suoraan Helsinkiin. Matkalla ei ole mitään vaihtoja eikä odotusta, vaan saatte koko matkan nauttia Gripsholmin hyvästä palveluksesta.
Matkaan sovitetaan ensi kesän vakinaisia laivalipun hintoja.
TEHKÄÄ PAIKKAVARAUKSENNE TÄNÄÄN
osoitteella:
VAPAUS TRAVEL AGENCY
100 ELM ST. W. P.O. BOX 69 SUDBURY, ONT.